

Universitätsbibliothek Wuppertal

Cassii Dionis Cocceiani Rerum Romanarum

Cassius

Lipsiae, 1849

55

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-5005](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-5005)

^{a. u.}
⁷⁴⁴ οἱ τε γὰρ Λαοὶ τὸν Ἰστρον πεπηγότα διαβάντες λείαν ἐκ τῆς
 Παννονίας ἀπετέμοντο, καὶ οἱ Δελμάται πρὸς τὰς ἐσπράξεις τῶν
³ χορημάτων ἐπανέστησαν. καὶ τούτους μὲν ὁ Τιβέριος ἐκ τῆς Γα-
 λατίας, ἐς ἣν μετὰ τοῦ Αὐγούστου ἐσεληλύθει, μεταπεμφθεὶς κατε-
 στήσατο, τὰ δὲ δὴ τῶν Κελτῶν τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν Χάττων
 (πρὸς γὰρ τοὺς Συγάμβρους μετέστησαν, καὶ τῆς χώρας αὐτῶν,
 ἣν οἰκεῖν παρὰ τῶν Ῥωμαίων εἰλήφεσαν, ἐξανέστησαν) ὁ Ἀροῦσος
⁴ τὰ μὲν ἐκάκωσε τὰ δὲ ἐχειρώσατο. καὶ μετὰ τοῦτο ἔς τε τὴν Ῥώ-
 μιν σὺν τῷ Αὐγούστῳ ἀνεκομίσθησαν (ἐν γὰρ τῇ Λουγδουνίδι τὰ
 πολλὰ οὗτος ἐγγύθεν τοῖς Κελτοῖς ἐφεδρεύων διέτριβε), καὶ ὅσα
 ἐπὶ ταῖς νίκαις ἐψήφιστο ἢ καὶ ἄλλως καθήκοντα ἦν γενέσθαι,
 ἐπετέλεσαν.

ταῦτα μὲν ἐπὶ τε τοῦ Ἰούλου καὶ ἐπὶ Φαβίου Μαξίμου ἐπά-
 NE των ἐγένετο, τῷ δ' ἐχομένῳ ἔτει ὁ Ἀροῦσος μετὰ Τίτου Κρυσπίνου
^{a. u.}
⁷⁴⁵ ὑπάτευσεν, καὶ αὐτῷ σημεῖα οὐκ ἀγαθὰ συνήνέχθη· πολλὰ μὲν γὰρ
 καὶ ἄλλα καὶ χειμῶνι καὶ κεραυνοῖς, πολλοὶ δὲ καὶ ναοὶ ἐφθάρησαν,
 ὥστε καὶ τὸν τοῦ Διὸς τοῦ Καπιτωλίου τῶν τε συννάων αὐτοῦ
² κακωθῆναι. οὐ μόντοι καὶ ἐφρόντισέ τι αὐτῶν, ἀλλ' ἔς τε τὴν τῶν
 Χάττων ἐσέβαλε καὶ προῆλθε μέχρι τῆς Σουηβίας, τὴν τε ἐν ποσὶν
 οὐκ ἀταλαιπώρως χειρούμενος καὶ τοὺς προσμυγνύντας οἱ οὐκ ἀναι-
 μωτὶ κρατῶν. κἀντεῦθεν πρὸς τε τὴν Χερουσιίδα μετέστη, καὶ
 τὸν Ὀρίονα διαβάς ἤλασε μέχρι τοῦ Ἀλβίου, πάντα πορθῶν.
³ ἐκείνον γὰρ (ὅτε δὲ ἐκ τῶν Ῥωμανικῶν ὄρων, καὶ ἐς τὸν ὠκεανὸν
 τὸν προσάρκτιον πολλῷ μεγέθει ἐκδίδωσιν) ἐπεχείρησε μὲν περαιω-
 θῆναι, οὐκ ἠδυνήθη δέ, ἀλλὰ τρόπαια στήσας ἀνεχώρησεν· γυνή
 γὰρ τις μελῶν ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσιν ἀπαντήσασα αὐτῷ ἔφη
 “ποῖ δῆτα ἐπείγῃ, Ἀροῦσε ἀκόρεστε; οὐ πάντα σοι ταῦτα ἰδεῖν
 πέπωται. ἀλλ' ἄπιθι· καὶ γὰρ σοὶ καὶ τῶν ἔργων καὶ τοῦ βίου
⁴ τελευτὴ πάρεστιν ἤδη.” θαυμαστὸν μὲν οὖν τό τινα φωνὴν παρὰ
 τοῦ δαιμονίου τοιαύτην τῷ γενέσθαι, οὐ μόντοι καὶ ἀπιστεῖν ἔχω·
 παραχοῆμα γὰρ ἀπέβη, σπονδῇ τε ὑποστρέψαντος αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ
⁵ ὁδῷ νόσῳ τινί, πρὶν ἐπὶ τὸν Ῥῆνον ἔλθειν, τελευτήσαντος. καὶ μοι
 τεκμηριοῖ τὸ λεχθὲν ὅτι καὶ λόγοι περὶ τὸ στρατόπεδον ἐπὶ τὸν
 θάνατον αὐτοῦ περινοστοῦντες ὠρόντο, καὶ νεανίσκοι δύο διὰ μέ-
 σου τοῦ ταφρέματος διππεύοντες ὤφθησαν, θρηγνός τέ τις γυναι-
 κείος ἡκούσθη, καὶ ἀστέρων διαδρομαὶ ἐγένοντο. ταῦτα μὲν οὕτως
² ἔσχεν, προπυθόμενος δ' ὁ Αὐγουστός ὅτι νοσεῖ (οὐ γὰρ ἦν πόρρω),

³ ² καταπεμφθεὶς*

ἀνεστήσατο

⁴ καὶ τῆς τε χώρας αὐτῶν

⁴ ³ οὕτως

¹ ² ⁴ Χερουσιάν·* cf. 54 33, et 32 Συγαμβροῖδα Χανζίδα,
 et 22 Ἰαλίδος.

τὸν Τιβέριον κατὰ τάχος ἐπεμψεν· καὶ ὃς ἔμπρουν τε αὐτὸν κατέλαβε καὶ ἀποθανόντα ἐς τὴν Ῥώμην ἐκόμισε, τὰ μὲν πρῶτα μέχρι τοῦ χειμαδίου τοῦ στρατοῦ διὰ τε τῶν ἑκατοντάρχων καὶ διὰ τῶν χιλιάρχων, ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῶν καθ' ἑκάστην πόλιν πρώτων βασιτάσας. καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγορᾷ προτεθέντος διπλοῦς ὁ ἐπιτάφιος ² ἐλέχθη· ὃ τε γὰρ Τιβέριος ἐνταῦθα αὐτὸν ἐπήρσε, καὶ ὁ Αὐγουστος ἐν τῷ Φλαμινίῳ ἵπποδρόμῳ· ἐξεστράτευστο γάρ, καὶ οὐκ ἦν οἱ ὅσιον μὴ οὐ τὰ καθήκοντα ἐπὶ τοῖς κατεργασμένοις, παρ' αὐτὴν τὴν εἴσω τοῦ πωμηρίου ἔσοδον, ἐπιτελέσαι. καὶ ὁ μὲν ἔς τε τὸ ³ ἄρειον πεδίον ὑπὸ τῶν ἱππέων, τῶν τε ἐς τὴν ἱππίδα ἀκριβῶς τελούντων καὶ τῶν ἐκ τοῦ βουλευτικοῦ γένους ὄντων, ἠρέχθη, κἀνταῦθα πρὶ δοθεῖς ἐς τὸ τοῦ Αὐγουστοῦ μνημεῖον κατετέθη, Γερμανικός τε μετὰ τῶν παιδῶν ἐπονομασθεὶς, καὶ τιμᾶς καὶ εἰκόνων καὶ ἀψίδος κενοταφίου τε πρὸς αὐτῷ τῷ Ῥήνῳ λαβών· ὁ δὲ δὴ ⁴ Τιβέριος τῶν τε Δελματῶν καὶ τῶν Παννονίων ὑποκινησάντων τι αὐθις ζῶντος ἔτ' αὐτοῦ κρατήσας, τὰ τε ἐπὶ τοῦ κέλῃτος ἐπινίκια ἐπεμψε, καὶ τοῦ δήμου τοὺς μὲν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ τοὺς δ' ἄλλοθι πολλοχόθι ἐδείπνισεν. κἀν τούτῳ καὶ ἡ Αἰβία μετὰ τῆς Ἰουλίας τὰς γυναῖκας εἰστίασεν. τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα καὶ τῷ Ἀρούσῳ ἦτοι· ⁵ μάζετο· καὶ γε αἱ ἀνοχαὶ δεύτερον τὴν χάριν αὐτοῦ, πρὸς τὸ τὰ νικητήρια ἐν ἐκείναις αὐτὸν ἐορτάσαι, γενήσεσθαι ἔμελλον. ἀλλ' ὁ μὲν προαπώλετο, ἡ δὲ δὴ Αἰβία εἰκόνων τε ἐπὶ παραμυθία ἔτυχε, καὶ ἐς τὰς μητέρας τὰς τρεῖς τεκούσας ἐσεγράφη. οἷς γὰρ ἂν τὸ ⁶ δαμόνιον, εἴτ' οὖν ἀνδρῶν εἴτε γυναικῶν, μὴ δῶ τοσαντάκις τεκνῶσαι, τούτων τισὶν ὁ νόμος, πρότερον μὲν διὰ τῆς βουλῆς νῦν δὲ διὰ τοῦ αὐτοκράτορος, τὰ τῶν τρεῖς γεγεννηκότων δικαιώματα χαρίζεται, ὥστε σφᾶς μήτε τοῖς τῆς ἀπαιδίας ἐπιτιμίοις ἐνέχεσθαι καὶ τὰ τῆς πολυπαιδίας ἄθλα πλὴν ὀλίγων τινῶν καρποῦσθαι. καὶ αὐτὰ οὐκ ἄνθρωποι μόνον ἀλλὰ καὶ θεοὶ εὐρίσκονται, ἵν' ἂν ⁷ τίς τι αὐτοῖς τελετῶν καταλίπη λαμβάνωσιν.

τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτον ἐστίν, ὃ δ' Αὐγουστος τὰς τε τῆς γε· ³ ρουσίας ἔδρας ἐν ῥηταῖς ἡμέραις γήγενεσθαι ἐκέλευσεν (ἐπειδὴ γὰρ οὐδὲν πρότερον ἀκριβῶς περὶ αὐτῶν ἐτέτακτο καὶ τινες διὰ τοῦτο πολλάκις ὑστέριζον, δύο βουλὰς κατὰ μῆνα κυρίας ἀπέδειξεν, ὥστε ἐς αὐτὰς ἐπάναγες, οὓς γε καὶ ὁ νόμος ἐκάλει, συμφοιτᾶν· καὶ ² ὅπως γε μὴδ' ἄλλη μηδεμίᾳ σκῆψις τῆς ἀπουσίας αὐτοῖς ὑπάρχη, προσέταξε μήτε δικαστήριον μήτ' ἄλλο μὴδὲν τῶν προσηκόντων σφίσιν ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ γήγενεσθαι), τὸν τε ἀριθμὸν τὸν ἐς τὴν κύρωσιν τῶν δογμάτων ἀναγκαῖον καθ' ἕκαστον εἶδος αὐτῶν, ὧς

γε ἐν κεφαλαίοις εἰπεῖν, διανομοθέτησε, καὶ τὰ ζημιώματα τοῖς μὴ
 δι' εὐλογόν τινα αἰτίαν τῆς συνεδρείας ἀπολειπομένοις ἐπηύξησεν.
 3 ἐπειδὴ τε πολλὰ τῶν τοιούτων ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ὑπευθύνων
 ἀτιμώρητα εἶωθε γίγνεσθαι, κληροῦσθαι τε αὐτοὺς εἰ συγχροὶ τοῦτο
 ποιήσιν, καὶ τὸν αἰ πέμπτον λαχόντα ὀφλισκάνειν αὐτὰ ἐκέλευσεν.
 τὰ τε ὀνόματα συμπάντων τῶν βουλευόντων ἐς λευκώμα ἀναγράψας
 4 ἔξεθρεν· καὶ ἔξ ἐκείνου καὶ νῦν κατ' ἔτος οὕτω ποιεῖται. ταῦτα
 μὲν ἐπὶ τῇ τῆς συμφοιτίσεως αὐτῶν ἀνάγκῃ ἔπραξεν· εἰ δ' οὖν
 ποτὲ ἐκ συντυχίας τινὸς μὴ συλλεχθεῖεν ὅσους ἡ χρεία ἐκάστοτε
 ἐκάλει (πλὴν γὰρ ὅτι ὁσάκις ἂν αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ παρῇ, ἐν γε
 ταῖς ἄλλαις ἡμέραις ἐς πάντα ὀλίγον τὸ τῶν ἀθροισμένων πλήθος
 καὶ τότε καὶ μετὰ ταῦτα ἀκριβῶς ἔξητάετο), ἐβουλευόντο μὲν καὶ
 ἢ γε γνώμῃ συνεγράφετο, οὐ μέντοι καὶ τέλος τι ὡς κεκυρωμένη
 ἐλάμβανεν, ἀλλ' ἀουκτώριτας ἐγίνετο, ὅπως φανερόν τὸ βούλημα
 5 αὐτῶν ἦ. τοιοῦτο γὰρ τι ἡ δύναμις τοῦ ὀνόματος τούτου δηλοῖ·
 ἐλληνίσαι γὰρ αὐτὸ καθάπαξ ἀδύνατον ἐστίν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο
 καὶ εἰ ποτε ἐν τόπῳ τινὶ μὴ νεομισμένῳ ἢ ἡμέρῃ μὴ καθηκούσῃ,
 ἢ καὶ ἔξω νομίμου παραγγέλματος, ὑπὸ σπουδῆς ἡθροίσθησαν, ἢ
 καὶ ἐναντιωθέντων τινῶν δημάρχων τὸ μὲν δόγμα οὐκ ἡδυνήθη
 γενέσθαι, τὴν δὲ δὴ γνώμην σφῶν οὐκ ὑπέμενον ἀποκυρθῆναι,
 ἐνομιζέτο· καὶ αὐτῇ μετὰ ταῦτα καὶ ἡ κύρωσις κατὰ τὰ πάτρια
 6 ἐπῆγγετο καὶ ἡ ἐπίκλησις ἡ τοῦ δόγματος ἐπεφέρετο. τοῦτό τε οὖν
 ἰσχυρῶς ἐπὶ πλείστον τοῖς πάλαι τηρηθὲν ἐξέτηλον τρόπον τινὰ
 ἥδη γέγονε, καὶ τὸ τῶν στρατηγῶν· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἀγανακτῆσαντες
 ὅτι μηδεμίαν γνώμην, καίτοι τῶν δημάρχων προτετιμημένοι, ἐς τὴν
 βουλὴν ἐσέφερον, παρὰ μὲν τοῦ Ἀγούστου ἔλαβον αὐτὸ ποιεῖν,
 ὑπὸ δὲ δὴ τοῦ χρόνου ἀφηρέθησαν.
 4 ταῦτά τε οὖν καὶ τἄλλα ἃ τότε ἐνομοθέτησεν, ἔς τε τὸ συνέ-
 δριον ἐν λευκώμασι γεγραμμένα προέθηκε πρὶν χρηματίσαι τι περὶ
 αὐτῶν, καὶ τοῖς βουλευταῖς μεθ' ἐνὸς ἑτέρου ἐσελθοῦσιν ἀναγνῶναι
 ἐπέτρεψεν, ὅπως ἂν τι μὴ ἀρέσῃ αὐτοῖς ἢ καὶ ἑτερόν τι βέλτιον
 2 συμβουλευῶσαι δυνήθωσιν εἰπωσιν. οὕτω γὰρ πού δημοκρατικὸς
 ἦξιον εἶναι ὥστε τινὸς τῶν συστρατευσαμένων ποτὲ αὐτῷ συνηγο-
 ρήματος παρ' αὐτοῦ δεηθέντος τὸ μὲν πρῶτον τῶν φίλων τινὰ,
 ὡς καὶ ἐν ἀσχολίᾳ ὦν, συνειπεῖν αὐτῷ κελεύσαι, ἔπειτ' ἐπειδὴ ἐκεῖ-
 νος ὀργισθεὶς ἔφη "ἐγὼ μέντοι, ὁσάκις ἐπικυροῖας χρεῖαν ἔσχες,
 οὐκ ἄλλον τινὰ ἀντ' ἐμαυτοῦ σοι ἔπειψα, ἀλλ' αὐτὸς πανταχοῦ
 προεκινδύνευσά σοι," ἔς τε τὸ δικαστήριον ἐσελθεῖν καὶ συνηγορήσαι

4 4 τε
μεθ'?

5 πάνν ὀλίγη?

4 1 1 ἃ om

3 μεθ' ἐν

οί. φίλῳ τὲ τινι δίκην φεύγοντι συνεξητάσθη, προειπαινύσας αὐτὸ 3
τοῦτο τῇ γερονσίᾳ· καὶ ἐκείνῳ τε ἔσωσε, καὶ τὸν κατήγορον αὐτοῦ
οὐχ ὅπως δι' ὀργῆς ἔσχε καίπερ πάντῃ πολλῇ παρηγορία χρησάμενον,
ἀλλὰ καὶ εὐθυνόμενον ἐπὶ τοῖς τρόποις ἀφῆκεν, εἰπὼν ὅτι ἀναγκαῖα
σφίσιν ἡ παρηγορία αὐτοῦ διὰ τὴν ἀντικρυς τῶν πολλῶν πονηρίαν
εἴη. ἄλλους γε μὴν ἐπιβουλεύειν οἱ μηνυθέντες ἐκόλασεν. καὶ τα- 4
μίας ἔν τε τῇ παραλίᾳ τῇ πρὸς τῇ πόλει καὶ ἐν ἑτέροις τισὶ τῆς
Ἰταλίας χωρίοις ἄρχαι ἐποίησεν· καὶ τοῦτο καὶ ἐπὶ πλείῳ ἔτη ἐγένετο.

ὁμῶς δ' οὖν τότε μὲν οὐκ ἠθέλησεν ἐς τὴν πόλιν διὰ τὸν τοῦ
Λρούσου θάνατον, ὥσπερ εἶπον, ἐσελθεῖν, τῷ δὲ ἑξῆς ἔτει, ἐν ᾧ 5
Αἰνιὸς τε Γάλλος καὶ Γάιος Μάρκιος ὑπάτευσαν, τὴν τε ἀφίξιν 746
ἐποιήσατο καὶ τὴν δάφνην ἐς τοῦ Λιδῆς τοῦ φερετριῶνος παρὰ τὸ
ρομιζόμενον ἐσήνεγκεν. καὶ αὐτὸς μὲν οὐδεμίαν ἐπὶ τούτοις ἐορτὴν 2
ἤγαγε, πολὺ πλεῖον ἐν τῷ τοῦ Λρούσου ὀλέθρῳ ἐξημιῶσθαι ἢ ἐν
ταῖς νίκαις ὠφελεῖσθαι νομιζών· οἱ δὲ δὴ ὑπάτοι τά τε ἄλλα ὅσα
ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις γίγνεται ἐποίησαν, καὶ ἐκ τῶν αἰχμαλώτων τινὰς 3
ἀλλήλοισι συνέβαλον. καὶ μετὰ τοῦτο ὁ Ἀύγουστος, αἰτιαθέντων 3
καὶ ἐκείνων καὶ τῶν ἄλλων ἀρχόντων ὡς ἐκ δεκασμοῦ τινὸς ἀπο-
δεδεγμένων, τοῦτο μὲν οὐτ' ἐξήλεγξεν οὐτ' ἀρχὴν προσποιήσατο
εἰδέναι· οὔτε γὰρ κολάσαι τινὰς οὔτε αὖ συγγινῶναι ἐλεγχθεῖσιν
ἠθέλησεν· τοὺς δὲ δὴ σπουδαρχιώντας χρήματα πρὸ τῶν ἀρχαιρε-
σιῶν ὥσπερ τι ἐνέχυρον προήτησεν, ἐπὶ τῷ μηδὲν τοιοῦτον αὐτοὺς
ποιῆσαι ἢ στερηθῆναι τῶν δεδομένων. καὶ τοῦτο μὲν πάντες ἐπῆ- 4
νεσαν· ὅτι δ' οὐκ ἔξον ὃν δοῦλον κατὰ δεσπότην βασιανισθῆναι
ἐκέλευσεν, ὅσάκις ἂν χρεία τοιοῦτον τινὸς γένηται, τῷ δημοσίῳ
αὐτὸν ἢ καὶ ἐαντιῷ πιπράσκεσθαι, ὅπως ἀλλότριος τοῦ κρινομένου
ὢν ἐξετάζηται, οἱ μὲν ἡτιῶντο, ὅτι ὁ νόμος τῇ τοῦ δεσπότην μεταλ-
λαγῇ καταλύεσθαι ἐμελλεν, οἱ δ' ἀναγκαῖον αὐτὸ ἔφασκον εἶναι, ὅτι
πολλοὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐπ' αὐτῷ ἐκείνῳ καὶ ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖς συνίσταντο.

μετὰ δὲ δὴ ταῦτα τὴν τε ἡγεμονίαν, καίπερ ἀφιεῖς, ὡς ἔλεγε, 6
ἐπειδὴ τὰ δέκα ἔτη τὰ δεύτερα ἐξεληλύθει, ἅκων δῆθεν αὐθις
ὑπέστη, καὶ ἐπὶ τοὺς Κελτοὺς ἐστράτευσεν. καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τῇ
οἰκίᾳ ὑπέμεινεν, ὁ δὲ δὴ Τιβέριος τὸν Πῆρον διέβη. φοβηθέντες 2
οὖν αὐτοὺς οἱ βάρβαροι πλὴν τῶν Συγάμβρων ἐπεκηρυκνέσαντο, καὶ
οὔτε τότε ἔτυχόν τινος (ὁ γὰρ Ἀύγουστος οὐκ ἔφη σφίσιν ἄνευ ἐκεί-
νων σπεῖσεσθαι) οὐθ' ὕστερόν. ἐπεμψαν μὲν γὰρ καὶ οἱ Σύνγαμβροι
πρόσβεις, τοσούτον δὲ ἐδέξαντο διαπράζεσθαι τι ὥστε καὶ ἐκείνους 3
πάντας, καὶ πολλοὺς καὶ ἑλλογίμους ὄντας, προσαπολέσθαι· ὁ τε
γὰρ Ἀύγουστος συλλαβὼν αὐτοὺς ἐς πόλεις τινὰς κατέθετο, καὶ
ἐκείνοι δυσανασχετήσαντες ἐαυτοὺς κατεχρήσαντο. καὶ τούτου χρό-

ρον μὲν τινα ἡσυχασαν, ἔπειτα ἐπὶ πολλῶν τὸ πάθηνά σφον τοῖς
 4 Ῥωμαίοις ἀνταπέδοσαν. ὁ δ' οὖν Αὐγουστος τοῦτο τε οὕτως ἐποίησε,
 καὶ τοῖς στρατιώταις ἀργύριον, οὐχ ὥς καὶ κεκρατηκόσι, καίτοι τὸ
 τοῦ αὐτοκράτορος ὄνομα καὶ αὐτὸς λαβὼν καὶ τῷ Τιβερίῳ δούς,
 ἀλλ' ὅτι τὸν Γάιον ἐν ταῖς γυμνασίαις τότε πρῶτον συνέξεταζόμενόν
 5 σφισιν ἔσχον, ἐχαρίσατο. τὸν δ' οὖν Τιβερίον ἐς τὴν τοῦ αὐτο-
 κράτορος ἀρχὴν ἀντὶ τοῦ Δρούσου προαγαγὼν τῇ τε ἐπικλήσει
 ἐκείνῃ ἐγαύρωσε καὶ ὕπατον αὐτῷς ἀπέδειξε, γραμματὰ τε κατὰ
 τὸ ἀρχαῖον ἔθος, καὶ πρὶν ἐς τὴν ἀρχὴν ἐσελθεῖν, ἐκθεῖναι πρὸς
 6 τὸ κοινὸν ἐποίησε, καὶ προσέτι καὶ τοῖς ἐπινικίοις ἐσέμνυνεν· αὐτὸς
 γὰρ ἐκεῖνα μὲν οὐκ ἠθέλησε πέμψαι, ἐς δὲ δὴ τὰ γενέθλια ἵπο-
 δρομίαν αἰδίων ἔλαβεν. τὰ τε τοῦ πωμηρίου ὅρια ἐπεύξησε, καὶ
 τὸν μῆνα τὸν Σεξτίλιον ἐπικαλούμενον Αὐγουστον ἀντωνόμασεν·
 7 τῶν γὰρ ἄλλων τὸν Σεπτέμβριον οὕτως, ἐπειδὴ περ ἐν αὐτῷ ἐγε-
 γέννητο, προσαγορεύσαι ἐθελήσαντων ἐκείνων αὐτὸς προετίμησεν, ὅτι
 καὶ ὕπατος ἐν αὐτῷ τὸ πρῶτον ἀπεδέδεικτο καὶ μάχας πολλὰς καὶ
 μεγάλας ἐνεκίχηκε.
 7 ἐπὶ μὲν οὖν τούτοις ἐγαυροῦτο, τοῦ δὲ δὴ Μαικήρου τελευτή-
 σαντος ἤλγησεν. πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄλλα ἀπ' αὐτοῦ ἀπώνητο,
 ὅθεν καίπερ ἵππεϊ αὐτῷ ὄντι καὶ τὸ ἔσθιν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐπέ-
 τρεψε, μάλιστα δὲ δούκις ἀκρατοτέρῳ τῷ Θυμῷ ἐχρήτο· τῆς τε
 2 γὰρ ὀργῆς αὐτὸν αἰεὶ παρέλκε καὶ ἐς τὸ ἡπιώτερον μεθίστη. τεκμή-
 ριον δέ, δικάζοντί ποτε αὐτῷ προσστάς, καὶ ἰδὼν ὅτι πολλοὺς θα-
 νατώσειεν μέλλοι, ἐπεχείρησε μὲν διώσασθαι τοὺς περιεστηκότας καὶ
 ἐγγύς οἱ προσελθεῖν, μὴ δυνηθεῖς δὲ ἔγραψεν ἐς γραμματεῖον “ἀνά-
 στηθι ἥδη ποτέ, δήμιε,” καὶ αὐτὸ ὥς καὶ ἔτερόν τι ἔχον ἐς τὸν
 κόλπον αὐτοῦ ἔθηκεν, ὥστ' ἐκείνον μήτ' ἀποκτεῖναι τινα καὶ εὐθὺς
 3 ἐξαναστῆναι. οὐ γὰρ ὅπως ἡγανάκτει τοῖς τοιοῦτοις, ἀλλὰ καὶ
 ἔχαιρεν ὅτι ὅσα αὐτὸς ὑπὸ τε τῆς ἑαυτοῦ φύσεως καὶ ὑπὸ τῆς τῶν
 πραγμάτων ἀνάγκης καὶ παρὰ τὸ προσῆκον ἐθυμοῦτο, ταῦτα τῇ
 4 τῶν φίλων παρηγορίᾳ διωροδοῦτο. μέγιστον δ' οὖν καὶ ἐκεῖνο τῆς
 τοῦ Μαικήρου ἀρετῆς δαῖγμα ἦν, ὅτι τῷ τε Αὐγούστῳ, καίτοι
 πρὸς τὰς ὁρμὰς αὐτοῦ ἀνθιστάμενος, ὥκείωτο καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶ-
 σιν ἡρέσκετο, πλείστον τε παρ' αὐτῷ δυνηθείς, ὥστε πολλοῖς καὶ
 τιμὰς καὶ ἀρχὰς δοῦναι, οὐκ ἐξεφρόνησεν ἀλλ' ἐν τῷ τῶν ἱππέων
 5 τέλει κατεβίω. τούτων τε οὖν ἕνεκα ἰσχυρῶς αὐτὸν ὁ Αὐγουστος
 ἐπόθησε, καὶ ὅτι καὶ κληρονόμον αὐτόν, καίπερ ἐπὶ τῇ γυναικὶ
 δυσκολαίνων, κατέλιπε, καὶ ἐπ' αὐτῷ πλὴν ἐλαχίστων ἐποιήσατο

ἂν τέ τινι τῶν φίλων αὐτοῦ δοῦναι τι ἐθελήσῃ ἄντε καὶ μή. τοιοῦτος μὲν ὁ Μαικήνας ἐγένετο, καὶ οὕτω τῷ Ἀγούστῳ ἐχρήτο· ^{α. υ.} ⁷⁴⁷ πρῶτός 6 τε κολυμβήθραν θερμοῦ ὕδατος ἐν τῇ πόλει κατεσκεύασε, καὶ πρῶτος σημειῖά τινα γραμμῶν πρὸς τάχος ἐξεῦρε, καὶ αὐτὰ δι' Ἀκύλου ἀπελευθέρου συχνὸς ἐξεδίδαξεν.

Τιβέριος δὲ ἐν τῇ νουμηνία ἐν ἣ ὑπατεύειν μετὰ Γναίου Πι- 8 σωρος ἤρξατο, ἔς τε τὸ Ὀκτώβειον τὴν βουλὴν ἤθροισε διὰ τὸ ἔξω ^{α. υ.} ⁷⁴⁷ τοῦ πομηρίου αὐτὸ εἶναι, καὶ τὸ ὁμονόειον αὐτὸς ἑαυτοῦ ἐπισκενύ- 2 σαι προστάξας, ὅπως τό τε ἴδιον καὶ τὸ τοῦ Ἀρούσου ὄνομα αὐτοῦ ἐπιγράψῃ, τὰ τε νικητήρια ἤγαγε καὶ τὸ τεμένισμα τὸ Λίβιον ὠνομασμένον καθιέρωσε μετὰ τῆς μητροῦς· καὶ αὐτὸς μὲν τὴν γερουσίαν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ, ἐκείνη δὲ τὰς γυναῖκας ἰδίᾳ πον εἰστίασεν. καὶ 3 οὐ πολλῷ ὕστερον κινήθων τινῶν ἐν τῇ Γερμανίᾳ ἐξωρμήθη· τὴν δὲ δὴ πανήγυριν τὴν ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου τοῦ Ἀγούστου γενομένην ὁ Γάιος ἀντ' αὐτοῦ σὺν τῷ Πίσωνι διέθικεν. τό τε πεδῖον τὸ Ἀγρίππειον, πλὴν τῆς στοᾶς, καὶ τὸ διριβιτώριον αὐτὸς ὁ Αὔ- γουστος ἐδημοσίευσεν. τοῦτο μὲν γάρ (ἦν δὲ οἶκος μέγιστος τῶν 4 πώποτε μίαν ὁροφὴν σχόντων· νῦν γὰρ δὴ πάσης τῆς στέγης αὐτοῦ καθαιρεθείσης, ὅτι οὐκ ἤδυνήθη αὐτῷ συστῆναι, ἀχαρὴς ἐστίν) ὁ τε Ἀγρίππας οἰκοδομούμενον κατέλιπε, καὶ τότε συνετελέσθη· ἡ δὲ ἐν τῷ πεδίῳ στοά, ἦν ἡ Πύλα ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ καὶ τοὺς δρό- μους διακοσμήσασα ἐποίει, οὐδέπω ἐξείργαστο. κὰν τούτῳ καὶ 5 ἐπιτάφιοι ἐπὶ τῷ Ἀγρίππᾳ ὀπλομαχίαι, φαιὰν ἐσθῆτα τῶν τε ἄλλων πλὴν τοῦ Ἀγούστου καὶ αὐτῶν τῶν νείων αὐτοῦ λαβόντων, καὶ ἐνὸς πρὸς ἓνα καὶ πλείονων πρὸς ἴσους, ἐν τοῖς σέπτοις διὰ τε τὴν πρὸς τὸν Ἀγρίππαν τιμὴν καὶ διὰ τὸ πολλὰ τῶν περὶ τὴν ἀγορὰν οἰκοδομημάτων κεκαῦσθαι, ἐγένοντο. καὶ τὸ μὲν τοῦ πυρὸς αἴτιον 6 ἔς τοὺς χρεωφειλέτας ἀνεφέρετο, ὥς καὶ ἐπίτηδες αὐτὸ παρασκευάσαντας ἵν' ἀποκόψωσι τι τῶν χρεῶν, συχνὰ δόξαντες ἐζημιῶσθαι· ἔνυχον δὲ ἐκείνοι μὲν οὐδενός, οἱ δὲ δὴ στενωποὶ ἐπιμελητῶν τινῶν ἐκ τοῦ δήμου, οὓς καὶ στενωπάρχους καλοῦμεν· καὶ σφισι καὶ τῇ 7 ἐσθῆτι τῇ ἀρχικῇ καὶ ῥαβδούχοις δύο, ἐν αὐτοῖς τοῖς χωρίοις ὧν ἂν ἄρχωσιν, ἡμέραις τισὶ χρῆσθαι ἐδόθη, ἢ τε δουλεία ἢ τοῖς ἀγορανόμοις τῶν ἐμπιπραμένων ἕνεκα συνοῦσα ἐπετράπη, καίτοι καὶ ἐκείνων καὶ τῶν δημάρχων τῶν τε στρατηγῶν πᾶσαν τὴν πό- λιν, δεκατέσσαρα μέρη νεμηθεῖσαν, κλήρω προσταχθέντων· ὁ καὶ νῦν γίγνεται.

τοσαῦτα μὲν ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἐπράχθη· ἐν γὰρ δὴ τῇ Γερ- 9 ^{α. υ.} ⁷⁴⁸μανίᾳ οὐδὲν ἄξιον μνήμης συνέβη· τῷ δὲ ὕστερῳ, ἐν ᾧ Γάιος τε ^{α. υ.} ⁷⁴⁸ Ἀντίστιος καὶ Λαίλιος Βάλβος ὑπάτευσαν, ἰδὼν ὁ Αὔγουστος τὸν

τε Γάιον καὶ τὸν Λούκιον αὐτοὺς τε μὴ πάνν, οἷα ἐν ἡγεμονία
 τροφόμενους, τὰ ἑαυτοῦ ἤθη ζηλοῦντας (οὐ γὰρ οὐτὶ ἀβρότερον
 διήγον, ἀλλὰ καὶ ἐθρασύνοντο· ἐς γοῦν τὸ θάνατόν ποτε καθ' ἑαν-
 2 τὸν ὁ Λούκιος ἐσθλῆθεν) καὶ πρὸς πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει, τὰ μὲν
 γνώμῃ τὰ δὲ θεραπείᾳ, κολακευόμενους καὶ τούτου ἔτι καὶ μᾶλλον
 θρυπτομένους (τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ ὑπατον τὸν Γάιον μὴδ' ἐς ἐφ' ἡ-
 βους πῶ τελοῦντα προεχειρίσαντο) ἡγανάκτησε, καὶ προσεπηύξατο
 μηδεμίαν τοιαύτην καιρῶν ἀνάγκην ὅποια ποτὲ αὐτὸν κατέλαβε γε-
 3 νέσθαι, ὥστε τινὰ νεώτερον εἰκοσιετοῦς ὑπατεύσαι. ἐπειδὴ τε καὶ
 ὡς ἐνέκειντό οἱ, τότε ἔφη χρῆναί τινα τὴν ἀρχὴν ταύτην λαμβάνειν,
 ὅταν μήτε τι αὐτὸς ἀμαρτάνειν καὶ ταῖς τοῦ δήμου σπουδαῖς ἀν-
 4 θίστασθαι δύνηται. καὶ μετὰ τοῦθ' ἱερωσύνην μὲν τινὰ αὐτῷ καὶ
 τὴν ἐς τὸ συνέδριον συμφορῆσιν τό τε συνθεῖσθαι καὶ τὸ συνε-
 στυῖσθαι τῇ βουλῇ ἔδωκεν· βουλευθεὶς δὲ δὴ τρόπον τινὰ μᾶλλον
 αὐτοὺς σωφρονίσαι, τῷ Τιβερίῳ τὴν τε ἔξουσίαν τὴν δημοκρατικὴν
 ἐς πέντε ἔτη ἔνειμε καὶ τὴν Ἀρμενίαν ἀλλοτριουμένην προσῆξεν.
 5 συνέβη δ' αὐτῷ καὶ ἐκείνοις καὶ τῷ Τιβερίῳ προσκροῦσαι μάτην,
 τοῖς μὲν ὅτι παρεωρῶσθαι ἔδοξαν, τῷ δὲ ὅτι τὴν ἀρχὴν αὐτῶν
 ἐφοβήθη. ἀμείλει καὶ ἐς Ῥόδον ὡς καὶ παιδεύσεώς τινος δέόμενος
 ἐστάλη, μήτ' ἄλλους τινὰς μήτε τὴν θεραπείαν πᾶσαν ἐπαυγόμενος,
 6 ἢ ἐκποδῶν σφισι καὶ τῇ ὄψει καὶ τοῖς ἔργοις γένηται. καὶ τὴν
 τε ὁδὸν ἰδιωτικῶς ἐποίησατο, πλὴν καθ' ὅσον τοὺς Παρίους τὸ
 τῆς Ἑστίας ἄγαλμα πωλῆσαι οἱ ἡνάγκασεν, ὅπως ἐν τῷ ὁμονοεῖω
 ἰδρυνθῇ· καὶ ἐς τὴν νῆσον ἔλθων οὐδὲν ὀγκυρόν οὔτε ἔπραττεν οὔτε
 7 ἔλεγεν. ἡ μὲν οὖν ἀληθεστάτη αἰτία τῆς ἐκδημίας αὐτοῦ τοιαύδε
 ἐστίν, λόγον δὲ τινα ἔχει καὶ διὰ τὴν γυναῖκα τὴν Ἰουλίαν, ὅτι μη-
 κέτ' αὐτὴν φέρειν ἐδύνατο, τοῦτο ποιῆσαι· κατέλιπε γοῦν αὐτὴν ἐν
 τῇ Ῥώμῃ. οἱ δὲ ἔφασαν χαλεπῆναι αὐτὸν ὅτι μὴ καὶ Καῖσαρ
 ἀπεδείχθη, οἱ δὲ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Αὐγούστου ὡς καὶ τοῖς παισὶν
 8 αὐτοῦ ἐπιβουλευόντα ἐκβληθῆναι. ὅτι μὲν γὰρ οὔτε παιδείας ἔνεκα
 οὐτ' ἀβουλήσας τὰ δεδογμένα ἀπεδήμησε, δῆλον ἔκ τε τῶν ἄλλων

9 1 4 Α. τοὺς ἐγγόνους αὐτοῦ, οὓς καὶ νύμφησεν, Zon. p. 421.
 2 2 κολακευόμενος* 3 θρυπτομένος* 4 προεχειρίσατο 4 5 ἀλ-
 λοτρι. μετὰ τὸν τοῦ Τιγράνου θάνατον Zon. προσέταξεν? προσεκέλη-
 ρωσεν Zon. 6 1 post γένηται Zon. τῷ δ' ἐφεξῆς ἔτι δωδέκατον
 ὑπατειῶν ὁ Αὐγούστος εἰς τοὺς ἐφ' ἡβους τὸν Γάιον ἔταξε καὶ ἐς τὸ βου-
 λευτήριον ἅμα εἰσήγαγε καὶ πρόκριτον ἀπέφηνε τῆς νεότητος ἱλαρχόν τε
 φυλῆς γενέσθαι ἐπέτρον. καὶ μετ' ἐνιαυτὸν καὶ ὁ Λούκιος τὰς τιμὰς ὅσαι
 τῷ Γαίῳ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἐδόσαντο ἔλαβεν. ἀθροισθέντος δὲ τοῦ δήμου
 καὶ ἐπανορθωθῆναι τινα ἀξιούντος καὶ τοὺς δημόχους διὰ τοῦτο πρὸς τὸν
 Αὐγούστον πέμψαντος, ἦλθεν ἐκεῖνος καὶ περὶ ὧν ἐδόσαντο σφίσι συνδι-
 σκέψατο· καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡσθσαν ἅπαντες. καὶ — 7 2 ἐστίν] haec V
 habet p. 662. 7 4 οἱ δὲ — 8 5 ἐνεδέχετο V ib.

ὦν μετὰ ταῦτα ἔπραξε, καὶ ἐκ τοῦ τὰς διαθήκας αὐτὸν εὐθὺς τότε καὶ λῦσαι καὶ τῇ μητρὶ τῷ τε Ἀγνούσιω ἀναγνῶναι, ἐγένετο· κατεϊζάετο δὲ πάνθ' ὅσα ἐνεδέχετο.

...ὁ δὲ Ἀγνουστος τὸ τοῦ δήμου τοῦ σιτοδοτουμένου πληθὺς 10
ἀόριστον ὃν ἐς εἴκοσι μυριάδας κατέκλεισε, καὶ ὥς γέ τινες λέγουσι, 752
καθ' ἓνα ἐξήκοντα δραχμὰς ἔδωκεν.

...οἱ, ἑαυτὸν δὲ καὶ τοὺς ἐγγόνους, ὁσάκις ἂν ἐθελήσωσι, τοὺς τε 2
ἐκ τῶν παίδων ἐξιόντας καὶ ἐς τοὺς ἐφήβους ἐγγραφομένους ἐκείσε
πάντως ἀφικνεῖσθαι, καὶ τοὺς ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τὰς ἐκδήμους στελλο-
μένους ἐκείθεν ἀφορμᾶσθαι, τὰς τε γνώμας τὰς περὶ τῶν νικητη- 3
ρίων ἐκεῖ τὴν βουλὴν ποιεῖσθαι, καὶ τοὺς πέμψαντας αὐτὰ τῷ
Ἄρει τούτῳ καὶ τὸ σκήπτρον καὶ τὸν στέφανον ἀνατιθέναι, καὶ
ἐκείνους τε καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς τὰς ἐπινικίους τιμὰς λαμβάνοντας
ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦς ἴσταςθαι, ἂν τέ ποτε σημεῖα στρατιωτικὰ ἐς 4
πολεμίους ἀλόντα ἀνακομισθῇ, ἐς τὸν καὶ αὐτὰ τίθεσθαι, καὶ
πανήγυριν τινα πρὸς τοῖς ἀναβασμοῖς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἀεὶ ἡλαρχόν-
των ποιεῖσθαι, ἥλόν τε αὐτῷ ὑπὸ τῶν τιμητευσάντων προσπήγνυ-
σθαι, καὶ τὴν τε παράσχεσιν τῶν ἵππων τῶν ἐς τὴν ἵπποδρομίαν 5
ἀγωνιουμένων καὶ τὴν τοῦ καοῦ φυλακὴν καὶ βουλευταῖς ἐργολαβεῖν
ἐξεῖναι, καθάπερ ἐπὶ τε τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἐπὶ τοῦ Διὸς τοῦ
Καπιτωλίου ἐνενομοθέτητο. ἐπὶ μὲν τούτοις τὸ μέγαρον ἐκείνο ὁ 6
Ἀγνουστος ἐθέωσε, καίτοι τῷ Γαῖῳ καὶ τῷ Λουκίῳ πάντα καθά-
παξ τὰ τοιαῦτα ἱεροῦν ἐπιτροχέας ἐπατικῇ τινὶ ἀρχῇ κατὰ τὸ πα-
λαιὸν χορμένους. καὶ τὴν γε ἵπποδρομίαν αὐτοὶ τότε διέθεσαν,
τὴν τε Τροίαν καλουμένην οἱ παῖδες οἱ πρῶτοι μετὰ τοῦ Ἀγρίππον
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν ἵππευσαν. καὶ λέοντες ἐξήκοντα καὶ διακόσιοι 7
ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ ἐσφάγησαν. ὁπλομαχία τε ἐν τοῖς σέπτοις καὶ
ναυμαχία ἐν τῷ χωρίῳ ἐν ᾧ καὶ νῦν ἔτι σημεῖα τινα αὐτῆς δε-
κνύται Περσῶν καὶ Ἀθηναίων ἐποιήθη· ταῦτα γὰρ τὰ ὀνόματα
τοῖς ναυμαχοῦσιν ἐτέθη, καὶ ἐνίκων καὶ τότε οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ 8
μετὰ τοῦτο ἐς τε τὸν Φλαμίνιον ἵπποδρομον ὕδωρ ἐσέχθη, καὶ
ἐν αὐτῷ κροκόδειλοι ἕξ καὶ τριάκοντα κατεκόπησαν. οὐ μέντοι καὶ
διὰ πασῶν τῶν ἡμερῶν τούτων ὁ Ἀγνουστος ὑπάτευσεν, ἀλλ' ἐπ'
ὀλίγον ἄρξας ἄλλω τῷ ὀνομα τῆς ὑπατείας ἔδωκεν.

77 δὲ om V, cui γούν legendum videtur. an δ' οὖν? 10 2 1 ρει
— 12 2 Ἰουλίαν] haec solus dedit codex Venetus 395: ceteri enim θέας
τε ποίων ἐς τὸν Φλαμίνιον ἵπποδρομον ὕδωρ ἐσέγαγε, καὶ ἐν αὐτῷ ἕξ
καὶ τριάκοντα κροκόδειλοι κατεκόπησαν. τότε δὲ πρῶτον καὶ ἐπαρχους τῶν
δορυφόρων δύο ἀπέδειξεν· οὗτω γὰρ τοὶ αὐτοὺς καὶ ἐγὼ μόνους τῶν ἐπαρ-
χόντων τινός, ἐπειδήπερ ἐκνετίκην, ὀνομάζω. τὴν μέντοι Ἰουλίαν
ρει] Ἄρει? 7 1 αὐτοῦ 8 5 ὀλίγων

- 9 τῷ μὲν οὖν Ἀρει ταῦτ' ἐγένετο, αὐτῷ δὲ δὴ Ἀγνούστιω ἀγών
 τε ἱερὸς ἐν Νέα πόλει τῇ Καμπανίδι, λόγῳ μὲν ὅτι κακωθεῖσαν
 αὐτὴν καὶ ὑπὸ σεισμοῦ καὶ ὑπὸ πυρὸς ἀνέλαβεν, τὸ δ' ἀληθές
 ἐπειδὴ τὰ τῶν Ἑλλήνων μόνοι τῶν προσχώρων τρόπον τινὰ ἐξήλουν,
 10 ἐψηφίσθη. καὶ ἡ ἐπωνυμία ἡ τοῦ πατρὸς ἀκριβῶς ἐδόθη· πρό-
 τερον γὰρ ἄλλως ἄνευ ψηφίσματος ἐπεφημίζετο. καὶ μέντοι καὶ
 ἐπαρχοὺς τῶν δορυφόρων τότε πρῶτον Κύντον τε Ὀστώριον Σκα-
 πούλαν καὶ Πούπλιον Σάλειον Ἀπρον ἀπέδειξεν· οὕτω γὰρ τοι αὐ-
 τοὺς καὶ ἐγὼ μόνους τῶν ἐπαρχόντων τινός, ἐπειδὴ περ ἐκνενίκηκεν,
 11 ὀνομάζω. ἐποίησε μὲν οὖν καὶ ὁ Πυλάδης ὁ ὀρχηστὴς παρήγγριν
 τινα, οὐκ αὐτὸς χειρορρήσας ἅτε ὑπεργήρως ὢν, ἀλλὰ τῇ τε σκευῇ
 τῇ ἀρχικῇ καὶ τοῖς ἀναλώμασιν, ἐποίησε δὲ καὶ Κύντος Κρισπῶρος
 στρατηγός. λέγω δὲ οὐ τοῦτο ἀλλ' ὅτι ἄνδρες τε ἱππεῖς καὶ γυ-
 12 ναῖκες οὐκ ἀφανεῖς ἐς τὴν ὀρχήστραν ἐπ' αὐτοῦ ἐσῆχθησαν. ἀλλὰ
 ταῦτα μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ὁ Ἀγνόςτος ἐτίθετο, τὴν δὲ δὴ Ἰουλίαν
 τὴν θυγατέρα ἀσελγαίνουσαν οὕτως ὥστε καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἐπ'
 αὐτοῦ γε τοῦ βήματος καὶ κωμάζειν νύκτωρ καὶ συμπίνειν ὅπρ' ἐδὴ
 13 ποτε φωράσας ὑπερωργίσθη. κατείκαζε μὲν γὰρ καὶ πρότερον οὐκ
 ὀρθῶς βιοῦν αὐτὴν, οὐ μέντοι καὶ ἐπίστευεν· οἱ γὰρ τοι τὰς ἡγε-
 μονίας ἔχοντες πάντα μᾶλλον ἢ τὰ σφέτερα γνώσκουσι, καὶ οὐτ'
 αὐτοὶ τοὺς συνόντας ὧν ποιοῦσι λανθάνουσιν οὔτε τὰ ἐκείνων ἀκρι-
 14 βούσιν. τότε δ' οὖν μαθὼν τὰ πραττόμενα τοσοῦτον θυμῷ ἐχρή-
 σατο ὥστε μὴδ' οἴκοι αὐτὰ κατασχεῖν ἀλλὰ καὶ τῇ γερούσιαι κοι-
 νῶσαι. καὶ τούτου ἐκείνη μὲν ἐς Πανδατερίαν τὴν πρὸς Καμπανίαν
 νῆσον ὑπερωργίσθη, καὶ αὐτῇ καὶ ἡ Σκριβωνία ἡ μήτηρ ἐκοῦσα
 15 συνεξέπλευσεν· τῶν δὲ δὴ χρησαμένων αὐτῇ ὁ μὲν Ἰούλος ὁ Ἀν-
 τώνιος, ὡς καὶ ἐπὶ τῇ μοναρχίᾳ τοῦτο πράξας, ἀπέθανε μετ' ἄλλων
 τινῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐς νήσους ὑπερωργίσθησαν.
 καὶ ἐπειδὴ καὶ δῆμαρχός τις ἐν αὐτοῖς ἦν, οὐ πρότερον πρὶν διάρξαι
 ἐκρίθη. πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων γυναικῶν ἐφ' ὁμοίοις τισὶν αἰτίαι
 16 λαβουσῶν οὐ πάσας τὰς δίκας ἐδέξατο, ἀλλὰ καὶ χρόνον τινὰ ἀφώ-
 ρισεν ὥστε τὰ πρὸ ἐκείνου πραχθέντα μὴ πολυπραγμονεῖσθαι. ἐπὶ
 γὰρ τῆς θυγατρὸς μὴδὲν μετριάσας, ἀλλὰ καὶ φήσας ὅτι Φοίβης
 πατὴρ μᾶλλον ἢ ἐκείνης γεγονέναι ἤθελε, τῶν ἄλλων ἐφείδετο. ἡ
 δὲ δὴ Φοίβη ἐξελευθέρα τε τῆς Ἰουλίας καὶ συνεργὸς οὖσα προα-
 πέθανεν ἐκουσία, διόπερ καὶ ὁ Ἀγνόςτος αὐτὴν ἐπῆνεσε.
- 10a ...ἐτέρους ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐπιστρατεύσαντάς σφισιν ἀπεώ-

13 4 ὢν] cf. 57 1 2 κατάδηλον ὢν φρονεῖ. 14 2 αὐτὸν 15 1 ὁ
 ante A. om* 4 πλὴν διαρπάσαι c. 10 a et ipsum Venetus ille
 dedit. ceteri: ὁ δὲ δὴ Φραγίας ὕστερον κατηλλάγη ἐπὶ τῷ τῆς Ἀρμενίας

σαντο, οὐ πρότερόν τε ἐνέδοσαν πρὶν χιλιάρχον τινα ἐκ τοῦ δορυφορικοῦ ἐπ' αὐτοὺς πεμφθῆναι. καὶ ἐκεῖνος δὲ ἐν χρόνῳ τὰς καταδρομὰς αὐτῶν ἐπέσχευεν, ὥστε ἐπὶ πολὺ μὴδὲνα βουλευτὴν τῶν ταύτῃ πόλεων ἄρξαι.

ταῦτά τε οὖν ἅμα καὶ τὰ τῶν Κελτῶν ἐκαινώθη. ὁ γὰρ Δο-²μίτιος πρότερον μὲν, ἕως ἔτι τῶν πρὸς τῷ Ἰστροῦ χωρίων ἦρχε, τοὺς τε Ἑρμοινδούρους ἐκ τῆς οἰκείας οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξαναστάντας καὶ κατὰ ζήτησιν ἐτέρας γῆς πλανωμένους ὑπολαβὼν ἐν μέρει τῆς Μαρκομαννίδος κατώκισε, καὶ τὸν Ἀλβιαν μὴδενός οἱ ἐναντιουμένου διαβὰς φίλιαν τε τοῖς ἐκείνῃ βαρβάροις συνέθετο καὶ βωμὸν ἐπ' αὐτοῦ τῷ Αὐγούστῳ ἰδρύσατο. τότε δὲ πρὸς τε τὸν Ῥῆνον μετελ-³θὼν, καὶ ἐκπεσόντας τινὰς Χερούσκων καταγαγεῖν δι' ἐτέρων ἐτε-λῆσας, ἐδυστύχησε καὶ καταφρονῆσαι σφῶν καὶ τοὺς ἄλλους βαρ-βάρους ἐποίησεν. οὐ μέντοι καὶ πλέον τι τῷ ἔτι ἐκείνῳ ἐπ' αὐτοῦ

ἀποστῆναι, ἐπειδὴ τὸν τε Γάιον ἐν τῇ Συρίᾳ παρόντα ἔμαθε καὶ τὰ οἰκεία παρατιθέμενα μίσει αὐτοῦ ὑπειπόπασεν. συνέβη δὲ εὐθὺς μετὰ ταῦτα καὶ τὸν Τιβέριον ἐκ Ῥόδου ἐς τὴν Ῥώμην ἀφικέσθαι, Λουκίου καὶ Γαῖου τελευτη-σάντων.

^{3 4} οὐ μέντοι] ὅτι Γάιος τὰ στρατόπεδα τὰ πρὸς τῷ Ἰστροῦ εἰρηνικῶς ἐπῆει· πόλεμον γὰρ οὐδὲνα ἐπολέμησεν, οὐχ ὅτι οὐκ ἐγένετο, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἐν τε ἡσυχίᾳ καὶ ἀσφαλείᾳ ἄρχεν ἐμάνθανεν, οἱ δὲ δὴ κίνδυνοι ἄλλοις προσετίεσσοντο. V p. 665. τῶν Ἀρμενίων δὲ νεωτερι-σάντων καὶ τῶν Πάρθων αὐτοῖς συνεργούντων ἀλγὼν ἐπὶ τοῖς τοῖς Ὀ-γούστου ἡπὸρεί τί ἂν πράξῃ· οὔτε γὰρ αὐτὸς στρατεῦσαι οἷός τε ἦν διὰ γῆρας, ὃ τε Τιβέριος, ὡς εἰρηται, μετέστη ἤδη, ἄλλον δὲ τινα πέμψαι τῶν δυνατῶν οὐκ ἐτόλμα, ὁ Γάιος δὲ καὶ ὁ Λούκιος νέοι καὶ πραγματίων ἐτύγ-χανον ἄπειροι. ἀνάγκης δ' ἐπικειμένης τὸν Γάιον εἴλετο, καὶ τὴν τε ἐξου-σίαν αὐτῷ τὴν ἀνθύπατον καὶ γυναῖκα ἔδωκεν, ἵνα καὶ τούτου τι προσλάβῃ ἀξίωμα, καὶ οἱ καὶ συμβούλους προσέταξε. καὶ ὁ μὲν ἀφωρομῆθη ἐντίμως παρὰ πάντων ὑποδεχόμενος οἷα τοῦ αὐτοκράτορος ἔργονος ἢ καὶ παῖς νο-μιζόμενος, καὶ ὁ Τιβέριος δ' ἐς Χίον ἐλθὼν αὐτὸν ἐθεράπευσε, τὰς ὑπο-ψίας ἀποτριβομένους, ὑποκλίπων τε διὰ τοῦτο καὶ ταπεινούμενος· ἀπελθὼν δὲ εἰς τὴν Συρίαν καὶ μὴδὲν μέγα κατωρθωκῶς ἐτρούθη. Ἄδδων γὰρ (6 2) Zon. p. 422. τοῦ δὲ Γαῖου σιταλέντος ἐς τὸν πρὸς Ἀρμενίους πό-λεμον, ὁ Τιβέριος ἐς Χίον ἐλθὼν αὐτὸν ἐθεράπευσεν· ἐταπείνου τε γὰρ ἑαυτὸν καὶ ὑπέκλιπεν οὐχ ὅτι τῷ Γαίῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ οὖσιν. Xiph. p. 80. ὅτι ὡς ἐπύθοντο οἱ βάρβαροι τὴν ἐπιστρατείαν τοῦ Γαῖου, Φραάτης ἐπέμψεν πρὸς τὸν Αὐγούστον, ὑπὲρ τῶν γεγονότων ἀπολογούμενος καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἐπὶ εἰρήνῃ ἀπαίων· καὶ αὐτῷ ἐκεῖνος Φραάτη, ἄνευ τῆς τοῦ βασιλέως ἐπικλήσεως, ἀντεπιστείλας, τὸ τε ὄνομα τὸ βασιλικὸν καταθέσθαι καὶ τῆς Ἀρμενίας ἀποστῆναι προσέταξεν. ἐφ' ᾧ δὴ ὁ Πάρθος οὐχ ὅσον οὐ κατέστηξεν, ἀλλὰ καὶ ἀντέγραψεν οἱ τὰ τε ἄλλα ὑπερφρόνως, καὶ αὐτὸν μὲν βασιλεὺς βασιλέων ἐκείνον δὲ Καίσαρα μόνον ὀνομάσας. ὁ δὲ δὴ Τιγράνης εὐθὺς μὲν οὐκ ἐπρεσβεύσατο, τοῦ δὲ Ἀρταβάζου νόσῳ ἕστερον τελευτήσαντος δῶρά τε τῷ Αὐγούστῳ, ὡς καὶ τοῦ ἀντιπάλου ὑπε-ξηρημένου οἱ, ἐπέμψεν, τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα ἐς τὴν ἐπιστολὴν μὴ ἐγ-γράφας, καὶ τὴν βασιλείαν δῆθεν παρ' αὐτοῦ ἤτησεν. τοῖς οὖν ὑπαρχθεῖς γὰρ τὸν πόλεμον ἅμα τῶν Πάρθων φοβηθεῖς τὰ τε δῶρα ἐδέξατο, καὶ μετ' ἐλπίδων αὐτὸν χρησίων ἐς τὴν Συρίαν πρὸς τὸν Γάιον ἐλθεῖν ἐκέλευσεν. U p. 390.

ἐπράχθη· διὰ γὰρ τὸν Παρθικὸν πόλεμον ὑπόγειον ὄντα οὐδεμία αὐτῶν ἐπιστροφὴ τότε ἐγένετο.

- 4 οὐ μὴν οὐδὲ τοῖς Πάρθοις ἐπολεμήθη. ὁ γὰρ Φρατάκης τὸν Γάιον ἐν τῇ Συρίᾳ ὄντα ὑπατεύοντα ἀκούσας, καὶ προσέτι καὶ τὰ οἰκεῖα μηδὲ πρότερον εὐνοϊκῶς οἱ ἔχοντα ὑποτοπήσας, προκατηλλάγη ἐπὶ τῷ αὐτῷ τε τῆς Ἀρμενίας ἀποστῆναι καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ πέραν θαλάσσης εἶναι. οἱ γέ μὴν Ἀρμένιοι, καίπερ τοῦ τε Τιγράνου ἐκ πολέμου τινὸς βαρβαρικοῦ φθαρέντος καὶ τῆς Ἑρατοῦς τὴν ἀρχὴν ἀφείσης, ὁμῶς ἐπειδὴ Ἀριοβαρζάνῃ τινὶ Μήδῳ, ὅς ποτε μετὰ τοῦ Τηριδάτου πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἀφίκτο, παρε-
^{a.C.} ² δίδοντο, ἐπολεμήσαν σφισι τῷ ἑτέρῳ ἔτει, ἐν ᾧ Πούπλιός τε Σινί-
⁶ κιος καὶ Πούπλιος Ὕαρος ὑπάτευσαν. καὶ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἔδρασαν,
^{a.C.} ³ Ἀδδων δὲ τις τὰ Ἀρτάχειρα κατέχων ἐπηγάγετο τὸν Γάιον ἐπὶ τὸ τεῖχος ὥς καὶ τῶν τοῦ Πάρθου τι ἀπορρήτων αὐτῷ φράσεων, καὶ ἔτρωσεν αὐτόν, καὶ τούτου πολιορκηθεὶς ἐπὶ πλεῖστον ἀντέσχευ.
7 ἁλόντος δ' οὐκ ποτὲ αὐτοῦ τό τε ὄνομα τὸ τοῦ αὐτοκράτορος οὐχ ὁ Ἀγνουστος μόνον ἀλλὰ καὶ ὁ Γάιος ἐπέθετο, καὶ τὴν Ἀρμενίαν τότε μὲν ὁ Ἀριοβαρζάνης, ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ οὐ πολλῷ ὕστερον Ἀρταβάξης ὁ υἱὸς παρὰ τε τοῦ Ἀγνουστου καὶ παρὰ τῆς βουλῆς
8 ἔλαβεν. ὁ δ' οὐκ Γάιος ἐκ τοῦ τραύματος ἡρώσθησε, καὶ ἐπειδὴ μηδ' ἄλλως ὑγιεινὸς ἦν, ὑφ' οὐπερ καὶ τὴν διάνοιαν ἐξέλκυτο, πολλῷ μᾶλλον ἀπημυλύνθη. καὶ τέλος ιδιωτεύειν τε ἤξιον καὶ ἐν τῇ Συρίᾳ πον καταμεῖναι ἤθελεν, ὥστε τὸν Ἀγνουστον περιαλγῆσαντα τῇ τε γερονσίᾳ τὸ βούλημα αὐτοῦ κοινῶσαι καὶ ἐκείνον ἐς γοῦν τὴν Ἰταλίαν ἐλθόντα πρῶττεν ὃ τι βούλοιο προτρέψασθαι.
9 πάντ' οὐκ εὐθὺς τὰ τῆς ἀρχῆς ἀφεῖς ἐς Ἀνκίαν ἐν ὀκτάδι παρέ-
^{a.C.} ⁴ πλευνσε, κἀνταῦθα ἐν Αἰμύροις μετήλλαξεν. πρὶν δὲ ἢ τελευτῆσαι
^{a.C.} αὐτὸν ὁ Λούκιος ἐν Μασσαλίᾳ προαπέσβη· πολλαχῇ γάρ τοι καὶ
² ἐκεῖνος ἄλλοτε ἄλλῃ πεμπόμενος ἡσκέετο, καὶ τὰς γε τοῦ Γαίου
10 ἐπιστολάς αὐτὸς ἐν τῇ βουλῇ, ὁσάκις ἂν παρείη, ἀνεγίνωσκεν. ἀπέθανε δὲ ἐξαίφνης ροσῆσας, ὥστε ἐπ' ἀμφοτέροις σφίσιν τὴν Διείαν, ἄλλως τε καὶ ὅτι ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ὁ Τιβέριος ἐς τὴν Ῥώμην ἐκ
11 τῆς Ῥόδου ἀφίκετο, ὑποπτευθῆναι. αὐτὸς τε γὰρ ἐμπειρότατος τῆς διὰ τῶν ἄστρον μαντικῆς ὢν, καὶ Θράσυλλον ἄνδρα πάσης ἀστρολογίας διαπεφυκότα ἔχων, πάντα καὶ τὰ ἐαυτοῦ καὶ τὰ ἐκεί-
² νοις πεπωμένα ἀκριβῶς ἠπίστατο· καὶ λόγος ἔχει ὅτι μελλήσας ποτὲ ἐν τῇ Ῥόδῳ τὸν Θράσυλλον ἀπὸ τοῦ τεύχους, ἐπειδὴ μόνος αὐτῷ πάνθ' ὅσα ἐνενοεῖ συνήδει, ὥσειν, ὥς εἶδεν αὐτὸν σκυθρωπάσαντα, ἤρετο διὰ τί συννέοφεν, εἰπόντος δὲ κίνδυνόν τινα ὑπο-

πτεύειν, θανμάσας οὐκ ἐτ' αὐτὸ ἐποίησεν. οὕτω γάρ που πάντα ³
ἐκεῖνος σαφῶς ᾔδει ὥστε καὶ τὸ πλοῖον τὸ τὴν ἀγγελίαν τῷ Τιβερίῳ
τῆς ἐς τὴν Ρώμην ἀνακομιδῆς παρὰ τε τῆς μητρὸς καὶ παρὰ τοῦ
Αὐγούστου φέρον πόρρωθεν κατιδὼν προσπλέον, προειπεῖν αὐτῷ
ἢ ἀγγέλλειν ἔμελλεν.

τοῦ δὲ Λουκίου τοῦ τε Γαίου τὰ σώματα διὰ τε τῶν χιλιάρχων ¹²
καὶ διὰ τῶν ἐφ' ἐκάστης πόλεως πρώτων ἐς τὴν Ρώμην ἐκομίσθη,
καὶ αἱ πέλται τὰ τε δόρατα, ἢ παρὰ τῶν ἱππέων ἐς τοὺς ἐφήβους
ἐσιόντες χρυσᾷ εἰλήφεσαν, ἐς τὸ βουλευτήριον ἀνετίθη. δεσπότης ²
δὲ τότε ὁ Αὐγουστος ὑπὸ τοῦ δήμου ὀνομασθεὶς οὐχ ὅπως ἀπέπε
μηδένα τούτῳ πρὸς ἑαυτὸν τῷ προσήματι χρῆσασθαι, ἀλλὰ καὶ
πάνν διὰ φυλακῆς αὐτὸ ἐποίησατο. πληρωθείσης δὲ οἱ καὶ τῆς ³
τρίτης δεκαετίας τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὸ τέταρτον, ἐκβιασθεὶς δῆθεν, ^{a.C.}
ὑπεδέξατο, προαυτερός τε καὶ ὀκνηρότερος ὑπὸ τοῦ γήρως πρὸς τὸ
τῶν βουλευτῶν τισὶν ἀπεχθάνεσθαι γερονῶς οὐδενὶ ἔτ' αὐτῶν προσ-
κροῦειν ᾗθελεν. ἐμπρησμοῦ δὲ ποτε τὸ παλάτιον διαφθείραντος, ⁴
καὶ πολλῶν αὐτῷ πολλὰ διδόντων, οὐδὲν ἔλαβεν ἢ μόνον παρὰ μὲν
τῶν δῆμων χρυσοῦν παρὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν δραχμὴν. χρυσοῦν γὰρ
δὴ καὶ ἐγὼ τὸ νόμισμα τὸ τὰς πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς δυνάμενον
κατὰ τὸ ἐπιχώριον ὀνομάζω· καὶ τῶν Ἑλλήνων δὲ τινες, ὧν τὰ ⁵
βιβλία ἐπὶ τῷ ἀττικῷ ἀναγινώσκωμεν, οὕτως αὐτὸ ἐκάλεσαν. ὁ
δὲ Αὐγουστος τὴν οἰκίαν ἀνοικοδομήσας ἐδημοσίωσε πᾶσαν, εἴτε
δὴ διὰ τὴν συντέλειαν τὴν παρὰ τοῦ δήμου οἱ γενομένην, εἴτε καὶ
ὅτι ἀρχιτέρας ἦν, ἵν' ἐν τοῖς ἰδίοις ἅμα καὶ ἐν τοῖς κοινοῖς οἰκοίη.

τοῦ δὲ δήμου σφόδρα ἐγκειμένου τῷ Αὐγούστῳ ἵνα καταγάγῃ ¹³
τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, θᾶσσον ἔφη πῶρ ὕδατι μυχθήσεσθαι ἢ ἐκείνην
καταχθήσεσθαι. καὶ ὁ δῆμος πύρρὰ ἐς τὸν Τίβεριν πολλὰ ἐνέβαλεν·
καὶ τότε μὲν οὐδὲν ἦνυσεν, ὕστερον δὲ ἐξεβιάσατο ὥστε ἐς γοῦν
τὴν ἡπειρον αὐτὴν ἐκ τῆς νήσου κομισθῆναι. τὸν δὲ γε Τιβερίον ²
καὶ ἐποίησατο καὶ ἐπὶ τοὺς Κελτοὺς ..., τὴν ἔξουσίαν αὐτῷ τὴν ^{a.C.}
δημαρχικὴν ἐς δέκα ἔτη δούς. καὶ μέντοι καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον ὑπο-
πτέυσας πῇ ἐκφρονήσιν, καὶ φοβηθεὶς μὴ καὶ νεοχμούσῃ τι, τὸν
Γερμανικόν οἱ τὸν ἀδελφιδοῦν καίτοι καὶ αὐτῷ νῖδον ἔχοντι ἐσεποί-
ησεν. καὶ τούτων ἐπιταροσῆσας ὥς καὶ διαδόχους καὶ βοηθοὺς ³
ἔχων, διαλέξαι τὴν γερονσίαν αὐθις ἠθέλησε, καὶ δέκα βουλευτὰς

12 5 3 οἰκοδομήσας 13 2 1 τὸν δέ —] μετὰ δὲ ταῦτα Κελτιζοῦ
πολέμου κεκινημένου αὐτὸς ὑπὸ τε γήρως καὶ νόσου κεκμηκὸς ἔχων τὸ
σῶμα καὶ ἐκστρατεῦσαι μὴ οἶός τε ὧν τὸν Τιβερίον, πῇ μὲν ὑπὸ τῶν
πραγματῶν καταναγκασθεὶς πῇ δ' ὑπὸ τῆς Ἰουλίας ἀναπεισθεὶς (ἡδὴ γὰρ
αὕτη ἐκ τῆς ὑπεροχῆς κατήχη), νύμφηται καὶ τὴν ἐπὶ τοὺς Κελτοὺς
ἐκστρατείαν ἐπέτρεψεν. Zon. p. 423.

2 ...] ἐξέπεμψε?

οὗς μάλιστα τίμα προβαλόμενος τρεῖς ἀπ' αὐτῶν ἐξεταστὰς ἀπέ-
 δειξεν, οὗς ὁ κλῆρος ἔλλετο. οὐ μέντοι καὶ πολλοὶ οὔτε προκατέ-
 γνωσάν σφων ἔξουσίας αὐτοῖς δοθείσης, ὥσπερ καὶ πρότερον, οὔτε
 4 ἄγοντες ἀπῆλφθησαν. τοῦτο μὲν δὴ δι' ἐτέρων ἔπραξεν, αὐτὸς δὲ
 ἀπογραφὰς τῶν ἐν τε τῇ Ἰταλίᾳ κατοικούντων καὶ μὴ ἐλάττω πέντε
 μυριάδων οὐσίαν κεκτημένων ἐποίησατο· τοὺς γὰρ ἀσθενεστέρους
 τοὺς τε ἔξω τῆς Ἰταλίας οἰκοῦντας οὐκ ἠνάγκασεν ἀπογράψασθαι,
 5 δέισας μὴ νεωτερίσωσί τι ταραχθέντες. καὶ ὅπως γε μὴ δόξειεν
 ὡς τιμητὴς αὐτὸ ποιεῖν, δι' ὅπερ εἶπον πρότερον, ἀνθύπατον ἔξου-
 σίαν πρὸς τε τὸ τέλος τῶν ἀπογραφῶν καὶ πρὸς τὴν τοῦ καθαρσίου
 6 ποίησιν προσέθετο. ἐπειδὴ τε συγχροὶ τῶν νεανίσκων ἐκ τε τοῦ
 βουλευτικοῦ γένους καὶ τῶν ἄλλων ὑπέων ἐπένοντο μηδὲν ἐπαίτιον
 ἔχοντες, τοῖς μὲν πλείοσι τὸ τεταγμένον τίμημα ἀνεπλήρωσεν, ὁγ-
 7 δόχοντα δέ τισι καὶ ἐς τριάχοντα αὐτὸ μυριάδας ἐπῆρξεν. πολ-
 λῶν τε πολλοὺς ἀκρίτως ἐλευθεροῦντων, διέταξε τὴν τε ἡλικίαν ἢν
 τὸν τε ἐλευθερώσοντά τινα καὶ τὸν ἀφεθιγόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἔχειν
 δεῖσσι, καὶ τὰ δικαιώματα οἷς οἱ τε ἄλλοι πρὸς τοὺς ἐλευθερου-
 μένους καὶ αὐτοὶ οἱ δεσπόται σφῶν γενόμενοι χρήσοντο.
 14 πρῶσποντι δὲ αὐτῷ ταῦτα ἐπεβούλευσαν ἄλλοι τε καὶ Γναῖος
 Κορνήλιος θνηγατριδοῦς τοῦ μεγάλου Πομπηίου ὢν, ὥστε ἐν μεγάλῃ
 αὐτὸν ἀμηχανίᾳ χρόνον τινα γενέσθαι, μήτε ἀποκτεῖναι σφας, ὅτι
 οὐδὲν πλέον πρὸς ἀσφάλειαν ἐκ τῶν ἀπολλυμένων ἐώρα οἱ γιγνό-
 μενον, μήτ' ἀπολῦσαι, μὴ καὶ ἐτέρους ἐκ τούτου ἐφ' ἑαυτὸν ἐπι-
 2 σπάσσηται, ἐθέλοντα. ἀποροῦντί τε ὅν αὐτῷ ὅ τι πράξοι, καὶ οὔτε
 μεθ' ἡμέραν ἀφροστιτεῖν οὐτ' αὖ νύκτωρ ἀτρεμεῖν δυναμένῳ ἔφη
 ποτὲ ἢ Λισία "τί ἐστι τοῦτο, ὦ ἄνερ; διὰ τί οὐ καθεύδεις;" καὶ
 ὁ Ἀύγουστος "καὶ τίς ἄν" εἶπεν, "ὦ γύναι, καὶν ἐλάχιστον ἀπομερ-
 μηρίσειε τοσούτους τε αἰεὶ ἐχθροὺς ἔχων καὶ συνεχῶς οὕτως ἄλλοτε
 3 ὑπ' ἄλλων ἐπιβουλενόμενος; ἢ οὐχ ὅρῳ ὅσοι καὶ ἐμοὶ καὶ τῇ ἀρχῇ
 ἡμῶν ἐπιτίθενται; καὶ αὐτοὺς οὐδὲ αἱ τιμωρίαι τῶν δικαιουμένων
 ἀναστέλλουσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶν τοῦναντίον, ὥσπερ ἐπ' ἀγαθόν τι
 ἐπειγόμενοι, σπεύδουσι καὶ οἱ λοιποὶ προσαπόλλυσθαι." ἀκούσασα
 4 οὖν τούτων ἡ Λισία "τὸ μὲν ἐπιβουλεύεσθαι σε" ἔφη "οὔτε θαν-
 μαστὸν οὔτε ἔξω τοῦ ἀνθρωπείου τρόπου ἐστίν· καὶ γὰρ πράξεις
 πολλὰ ἄτε καὶ τηλικαύτην ἀρχὴν ἔχων, καὶ λυπεῖς, ὥσπερ εἰκός,
 συγχρούς. οὐ γάρ που καὶ πᾶσι οἷόν τε τὸν ἄρχοντα τινῶν ἀρέ-
 σκειν, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθάνεσθαι πολλοῖς καὶ τὸν πάνν ὀρθῶς βασι-
 5 λεύοντα ἀνάγκη. πολλῷ τε γὰρ πλείους τῶν δίκαιόν τι πραττόντων

οἱ ἀδικεῖν ἐθέλοντες εἰσὶν, ὧν ἀδύνατόν ἐστι τὰς ἐπιθυμίας ἀπο-
 πιμπλάναι· καὶ αὐτῶν τῶν ἀρετῆν τινα ἐχόντων οἱ μὲν καὶ πολλῶν
 καὶ μεγάλων, ὧν οὐ δύνανται τυχεῖν, ἐπορέγονται, οἱ δὲ καὶ ἐτέρων
 ἐλαττωθέντες ἄχθονται, καὶ οὕτως ἀμφοτέτεροι τὸν κρατοῦντα αἰ-
 τιῶνται. ὥστε ἔκ τε τούτων μὴ εἶναι κακοῦ ἀμαρτάνειν, καὶ προ- 6
 σέτι καὶ ἐκ τῶν ἐπιτιθεμένων οὗτοι γε σοὶ ἀλλὰ τῇ ἡγεμονίᾳ. σὲ
 μὲν γὰρ ἰδιωτεύοντα οὐδ' ἂν εἰς ἐθέλοντῆς κακόν τι, μηδὲν γε
 προπαθῶν, ἐποίησεν· τῆς δὲ δὴ ἀρχῆς καὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν αὐτῇ
 πάντες, καὶ οἱ γε ἐν δυνάμει τινὲ ὄντες πολὺ μᾶλλον τῶν ὑποδε-
 στέρων, ὀριγνῶνται. τοῦτο γὰρ ἔστι μὲν ἀδίκων ἀνθρώπων καὶ 7
 ἥκιστα νοῦν ἐχόντων ποιεῖν, οὐ μὴν ἀλλ' ἐν τε τῇ φύσει αὐτῶν
 καθάπερ τι καὶ ἄλλο ἔνεστι, καὶ οὐχ οἷόν τ' ἐστὶ τὰ τοιαῦτα οὔτε
 πείθοντα οὐτ' ἀναγκάζοντα ἐξελέσθαι τινῶν· οὐδεὶς γὰρ οὔτε νόμος
 οὔτε φόβος κρείττων τῶν φύσει πεφουκότων γίγνεται. ταῦτ' οὖν 8
 λογιζόμενος τὰς μὲν τῶν ἄλλων ἀμαρτίας μὴ δυσχέραινε, φυλακὴν
 δὲ ἀκριβῆ καὶ σεαυτοῦ καὶ τῆς μοναρχίας ποιῶν, ἴν' αὐτὴν μὴ ἐκ
 τοῦ σφόδρα κολάζειν τινὰς ἀλλ' ἐκ τοῦ σφόδρα φυλάσσειν ἀσφαλῶς
 ἔχωμεν." πρὸς οὖν ταῦτα ὁ Αὔγουστος "ἀλλ' οἶδα μὲν καὶ ἐγώ, 15
 ὦ γύναι, ὅτι οὐτ' ἄλλο τι τῶν μεγάλων ἔξω φθόνου καὶ ἐπιβουλῆς
 καθέστηκεν, ἥκιστα δὲ αὐταρχία· καὶ γὰρ ἂν καὶ ἰσόθεοι ἦμεν, εἰ 2
 μὴ καὶ πράγματα καὶ φροντίδας καὶ φόβους ὑπὲρ πάντας τοὺς
 ἰδιωτεύοντας εἰχομεν. ἐμὲ δὲ δὴ καὶ αὐτὸ τοῦτο λυπεῖ, ὅτι καὶ
 ἀναγκαῖόν ἐστι ταῦθ' οὕτω γίνεσθαι, καὶ ἀδύνατον θεραπείαν τινὰ
 αὐτῶν εὑρεθῆναι." "ἀλλ' ἐπειδὴ γέ τινες τοιοῦτοί εἰσιν οἷοι πάν- 3
 τως ἀδικεῖν ἐθέλειν" εἶπεν ἡ Λισία, "ἡμεῖς γε αὐτοὺς φυλαττώμεθα.
 ἔχομεν δὲ καὶ στρατιώτας πολλούς, ὧν οἱ μὲν πρὸς τοὺς πολεμίους
 ἀντιτεταγμένοι οἱ δὲ καὶ περὶ σὲ ὄντες φρουροῦσιν ἡμᾶς, καὶ θε-
 ραπείαν πολλήν, ὥστε καὶ οἴκοι καὶ ἔξω ἀσφαλῶς δι' αὐτοὺς ζῆν." 4
 ὑπολαβὼν οὖν ὁ Αὔγουστος "ὅτι μὲν πολλοὶ πολλάκις καὶ ὑπ' αὐ-
 τῶν τῶν συνόντων ἐφθάρησαν, οὐδέν" ἔφη "δέομαι λέγειν. πρὸς
 γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτ' ἐν ταῖς μοναρχίαις χαλεπώτατόν ἐστιν,
 ὅτι μὴ μόνον τοὺς πολεμίους, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς φίλους
 φοβοῦμεθα. καὶ πολὺ γε πλείους ὑπὸ τῶν τοιούτων, ἅτε καὶ αἰέ, 5
 καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ, καὶ γυμνουμένοις σφίσι καὶ καθεύ-
 δουσι σιτία τε καὶ ποτὰ ὑπ' αὐτῶν παρεσκευασμένα λαμβάνουσι
 συγγιγνομένων, ἐπεβουλευθήσαν ἢ ὑπὸ τῶν μηδὲν προσηκόντων· τὰ
 τε γὰρ ἄλλα, καὶ πρὸς μὲν ἐκείνους ἔστι τούτους ἀντιτάξαι, πρὸς
 δὲ τούτους αὐτοὺς οὐκ ἔστιν ἄλλω τινὶ συμμάχῳ χρήσασθαι. ὥσθ' 6
 ἡμῖν διὰ πάντων δεινὸν μὲν τὴν ἐρημίαν δεινὸν δὲ καὶ τὸ πληθός,
 καὶ φοβερόν μὲν τὴν ἀφυλαξίαν φοβερωτάτους δὲ αὐτοὺς τοὺς

φύλακας, καὶ χαλεποὺς μὲν τοὺς ἐχθροὺς χαλεπωτέρους δὲ τοὺς
φίλους εἶναι· φίλους γὰρ ἀνάγκη πάντα σφᾶς, καὶ μὴ ὧσι, κα-
7 λείσθαι. εἰ δ' οὖν τις καὶ χρηστῶν αὐτῶν τέχνη, ἀλλ' οὗτοι γε
οὕτω πιστεύουσιν ἢ σφισιν ὥστε καὶ καθαρά καὶ ἀφροντίστῳ καὶ
ἀννπόπτῳ τῇ ψυχῇ προσομιλεῖν. τοῦτό τε οὖν καὶ τὸ τοὺς ἄλλους
τοὺς ἐπιβουλευόντας ἀναγκαῖον εἶναι ἀμύνεσθαι πάνδεινον ἐστίν· τὸ
γὰρ τοι τιμωρεῖσθαι τε καὶ κολάζειν αἰεὶ τινος ἀναγκάζεσθαι μεγά-
16 λην ἀχθῆδόν· τοῖς γε ἀγαθοῖς ἀνδράσι φέρεται.” “ἀλλ' ὁρθῶς τε
λέγεις” ἀπεκρίνατο ἡ Λισία, “καὶ σοι γνώμην δοῦναι ἔχω, ἂν γε
καὶ προσδέξασθαι αὐτὴν ἐθελήσῃς, καὶ μὴ διαμέμψῃ ὅτι γυνὴ οὐσα
τολμῶ σοι συμβουλεύσῃ τι οἷον οὐδ' ἂν εἰς ἄλλος οὐδὲ τῶν πάντων
φίλων παραίνεσεν, οὐχ ὅτι οὐκ ἴσασιν αὐτό, ἀλλ' ὅτι οὐ θαρροῦσιν
2 εἰπεῖν.” “λέγ'” ἢ δ' ὅς ὁ Ἀγνοστός “ὅτι δὴ ποτε τοῦτο ἐστίν.”
ἢ οὖν Λισία “φράσω” ἔφη “μὴδὲν κατοικήσασα, αἵτε καὶ τὰγαθὰ
καὶ τὰ κακὰ ἐκ τοῦ Ἰσου σοι ἔχονσα, καὶ σοῖς ὅμοιον μὲν σου καὶ
αὐτῇ τὸ μέρος ἄρχονσα, δεινὸν δὲ τι παθόντος, ὃ μὴ γένοιτο, συν-
3 απολουμένη. εἰ γὰρ τοι ἢ τε φέσις ἢ ἀνθρωπίνῃ πάντως τι ἁμαρ-
τάνειν τινὰς ἀναπείθει, καὶ ἀμύχανόν ἐστιν αὐτὴν προᾶξαι τι ὥρ-
μημένην ἐπισχεῖν, καὶ ἤδη γε καὶ αὐτὰ τὰ δοκοῦντά τισιν ἀγαθὰ
εἶναι, ἵνα μὴ τὰς τῶν πολλῶν κακίας εἴπω, καὶ πάντες συγχρόνως ἀδικεῖν
ἐπαίρει (καὶ γὰρ γένους αὐχμηρία καὶ πλούτου φρόνημα τιμῆς τε
μέγεθος καὶ ἐπ' ἀνδρείᾳ θράσος ἐξουσίας τε ὄγκος πολλοὺς ἐξοκέλ-
4 λειν ποιεῖ), καὶ μήτε τὸ γενναῖον δυσγενὲς μήτε τὸ ἀνδρεῖον δειλὸν
μήτε τὸ ἔμφορον ἄνουν ἐστι ποιῆσαι (ἀδύνατον γάρ), μὴδ' αὖ τὰς
περιουσίας τινῶν περικόπτειν ἢ τὰς φιλοτιμίας ταπεινοῦν μὴδὲν γε
πλημμελοῦντων χρηρῆ (ἄδικον γάρ), τό τε ἀμυνόμενον ἢ καὶ προ-
καταλαμβάνοντά τινος καὶ ἀνιᾶσθαι καὶ κακοδοξεῖν ἀναγκαῖον ἐστί,
5 φέρε μεταβαλόμεθα καὶ τινος αὐτῶν φεισώμεθα. καὶ γὰρ μοι
δοκεῖ πολλῷ πλείω φιλανθρωπία ἢ τινι ὁμότητι κατορθοῦσθαι.
τοὺς μὲν γὰρ συγγνώμονας οὐ μόνον οἱ ἐλεηθέρες ὑπ' αὐτῶν φι-
λοῦσιν, ὥστε καὶ ἀμείβεσθαι σφας σπονδάξιν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι
πάντες καὶ αἰδοῦνται καὶ σέβουσιν, ὥστε μὴ ἐντολμῆν αὐτοὺς ἀδι-
6 κεῖν· τοὺς δ' ἀπαραιτήτοις ὁρμαῖς χρωμένους οὐκ ἐκείνοι μόνον οἱ
τι φοβούμενοι μισοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες δυσχεραίνουσι,
καὶ ἐκ τούτου καὶ ἐπιβουλευόνσιν αὐτοῖς, ἵνα μὴ προαπώλυνται.
17 ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅτι καὶ οἱ ἱατροὶ τὰς μὲν τομὰς καὶ τὰς καύσεις σπα-
νωτάτά τισι προσφέρουσιν, ἵνα μὴ ἐξαγριαίνωσιν αὐτῶν τὰ νοσή-
ματα, τοῖς δὲ αἰονήμασι καὶ τοῖς ἡπίοις φαρμάκοις τὰ πλείω μαλ-

θάσσοντες θεραπεύουσιν; μὴ γὰρ, ὅτι ἐκεῖνα μὲν τῶν σωμάτων ταῦτα
 δὲ τῶν ψυχῶν παθήματα ἐστί, διαφέρειν τι νομίσης αὐτὰ ἀλλήλων.
 πάμπολλα γὰρ ὅμοια τρόπον τινὰ καὶ ταῖς γνώμαις τῶν ἀνθρώπων,²
 καὶ τὰ μάλιστα ἀσώματοι ὦσιν, καὶ τοῖς σώμασι συμβαίνει· συ-
 στέλλονται τε γὰρ ὑπὸ φόβον καὶ ἐξοιδούσιν ὑπὸ θυμοῦ, λύπη τέ
 τινὰς κολούει καὶ θάρος ὄγκοι, ὥστ' ὀλίγον σφόδρα τὸ παραλλάτ-
 τον αὐτῶν εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ παραπλησίων ἰαμάτων αὐτὰ
 δεῖσθαι. λόγος τε γὰρ ἡπιὸς τῇ λεχθεὶς πᾶν τὸ ἀγριαῖνον αὐτοῦ³
 χαλᾷ, καθάπερ τραχὺς ἕτερος καὶ τὸ ἀνεμμένον ὀργίζει· καὶ συγ-
 γνώμη δοθεῖσα καὶ τὸν πᾶν θρασὺν διαχεῖ, καθάπερ ἡ τιμωρία
 καὶ τὸν πᾶν προῦν χαλεπαίνει. αἱ μὲν γὰρ βίαιοι προΐξεις αἰεὶ
 πάντας, καὶ δικαιοῦται ὥσι, παροξύνουσιν, αἱ δὲ ἐπιεικεῖς ἡμεροῦσιν.
 καὶ διὰ τοῦτο πεισθεὶς ἂν τις ῥῆον καὶ τὰ δεινότερα ἐκὼν ἢ βια-⁴
 σθεὶς ἐπομένειεν. καὶ οὕτω γε φύσει τινὶ ἀναγκαίᾳ ἐκότερον αὐτῶν
 χρῆται, ὥστε καὶ τῶν ἀλόγων ζώων τῶν μηδένα νοῦν ἐχόντων πολλὰ
 μὲν καὶ τῶν ἰσχυροτάτων καὶ ἀγριοτάτων θωπείαις τέ τισι τιθασεύε-
 ται καὶ δαλεάσμασι χειροῦται, πολλὰ δὲ καὶ τῶν δειλοτάτων καὶ ἀσθε-
 νεστάτων λυπήμασι τε καὶ φόβοις καὶ ἐκταράττεται καὶ παροξύνεται.
 καὶ οὐ λέγω τοῦτο ὅτι δεῖ πάντων ἁπλῶς τῶν ἀδικούντων φεῖσθαι,¹⁸
 ἀλλ' ὅτι τὸν μὲν ἴτην καὶ πολυπράγμονα καὶ κακοήθη καὶ κακόβουλον
 καὶ ἀνηκέστῳ τινὶ καὶ διαρκεῖ πονηρίᾳ συνόντα ἐκκόπτειν ὥσπερ πον
 καὶ τὰ πᾶν ἀνύτα μέρη τῶν σωμάτων, τῶν δὲ δὴ ἄλλων ὅσοι ἢ²
 νεότητι ἢ ἀμαθίᾳ ἢ ἀγνοίᾳ ἢ καὶ ἑτέρᾳ τινὶ συντυχίᾳ οἱ μὲν ἐκόντες
 οἱ δὲ καὶ ἄκοντες ἁμαρτάνουσι, τοὺς μὲν λόγοις νοθετεῖν, τοὺς δὲ
 ἀπειλαῖς σωφρονίζειν, τοὺς δὲ καὶ ἕτερόν τινα τρόπον μετρίως πως
 μεταχειρίζεσθαι, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλα ... τοὺς μὲν μείζουσι
 τοὺς δὲ ἐλάττωσι πάντες κολάζουσιν. ὥστε καὶ τὰ κατὰ τούτους³
 ἀκινδύνως μετριάξαι ἐξεστὶ σοι, τοὺς μὲν φνῆναι τοὺς δὲ ἀτιμᾶν
 τοὺς δὲ χρήμασι ζημιοῦντι, ἑτέροισι ἐς χωρία ἑτέροισι ἐς πόλεις
 τινὰς κατατιθεμένῳ. καὶ ἤδη γέ τινες καὶ ὑπὸ τοῦ μὴ τυχεῖν ὧν
 ἡλιπίζον καὶ ὑπὸ τοῦ διαμαρτεῖν ὧν ἐφίεντο ἐσωφρονίσθησαν. ἔδραι⁴
 τε ἄτιμοι καὶ στάσεις ἐπορείδιστοι τό τε προλυπηθῆναι καὶ τὸ προ-
 φοβηθῆναι συγχρόνως βελτίους ἐποίησεν· αὐτοὶ καὶ ἀποθανεῖν ἔλοιτο
 ἂν τις εὖ τε γεγονὼς καὶ ἀνδρεῖος ὧν ἢ τοιοῦτό τι παθεῖν. ἔξ οὖν
 τούτων ἐκείνοισι μὲν οὐδὲν ὁμῶν ἢ τιμωρία, ἀλλὰ καὶ χαλεπωτέρα
 γίγνεται ἂν, ἡμῖν δὲ δὴ τὸ μήτε τινὰ ἐπηγορίαν ἔχειν καὶ ἀσφαλῶς
 ζῆν ὑπάρξειεν. ἄς νῦν γε πολλοὺς μὲν φθόνῳ πολλοὺς δὲ ἐπιθυμίᾳ⁵
 χρημάτων, ἄλλους ἀνδρείας φόβῳ καὶ μᾶλα ἄλλους δ' εὐγενείας δόξῃ

17 2 2 καὶ] α καὶ*

18 2 1 ἢ] τῇ

5 ...] ἀδικούντων

ἐπιτιμίῳ οὐ τοῖς αὐτοῖς χρόμοις?*

5 2 δι' εὐγενείας δόξαν?*

- κτείνειν δοκοῦμεν. οὐδεὶς γὰρ ῥαδίως πιστεύει ὅτι τις ἐν τε ἔξουσία καὶ ἐν δυνάμει τοσαύτη ὣν ἐπ' ἰδιώτου τινὸς ἀόπλου ἐπιβουλευθῆναι δύναται, ἀλλ' οἱ μὲν ταῦτα λογοποιοῦσιν, οἱ δὲ ὅτι ψευδῇ πολλὰ ἀκούομεν καὶ πολλοῖς μάτην ὡς καὶ ἀληθέσι προσέχομεν.
- ⁶ τοὺς γὰρ τοὶ διοπτεύοντάς τε καὶ ὠτακουστούντας τὰ τοιαῦτα, τοὺς μὲν ἔχθρα τοὺς δὲ ὀργῇ, ἄλλους ἀργύριον παρὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν λαβόντας, ἄλλους παρ' αὐτῶν ἐκείνων μὴ λαβόντας, πολλὰ καὶ ψευδῇ σκευωρεῖσθαι φασίν, οὐ μόνον ὅτι τι δεινὸν ἐπραξάν τινες ἢ καὶ ποιήσιν μέλλουσι λέγοντας, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁ μὲν ἐφθέγγατο τοιόνδε τι, ὁ δὲ ἀκούσας ἐσιώπησεν, ἄλλος ἐγέλασεν, ἄλλος
- ¹⁹ ἐδάκρυσεν. μυρία ἂν τοιοῦτότροπα εἰπεῖν ἔχοιμι, ἃ εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἀληθῆ εἴη, ἀλλ' οὗτοι γε καὶ προσήκοντά ἐστιν οὔτε πολυπραγμονεῖσθαι παρ' ἐλευθέροις ἀνθρώποις οὔτε σοὶ διαγγέλλεσθαι. λαθόντα μὲν γὰρ τὰ τοιαῦτα οὐδὲν ἂν σε βλάβειεν, ἀκουσθέντα
- ² δὲ παροξύνει καὶ ἀκοντα. ὅπερ ἥκιστα χρηὴ ἄλλως τε καὶ ἄρχοντι τινῶν συμβαίνειν. συγχροὺς γοῦν ἐκ τούτου, τοὺς μὲν ἀκρίτους τοὺς δὲ καὶ ἐσκευωρημένῃ τινὶ καταγνώσει δικαστηρίου, ἀδίκως ἀπόβλυσθαι πολλοὶ νομίζουσιν· οὔτε γὰρ τὰς μαρτυρίας οὔτε τὰς βασιάνους οὐτ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων ὡς καὶ ἀληθὲς ὃν κατ' αὐτῶν
- ³ προσέονται. ταῦτα γὰρ οὕτως, εἰ καὶ μὴ δικαίως ἐστὶν ἃ αὐτῶν, ἀλλ' ἐπὶ πάντων γε ὡς εἰπεῖν τῶν οὕτω θανατουμένων θρυλεῖται. καὶ δεῖ σε ὦ Ἀῦγουστε μὴ μόνον μηδὲν ἀδικεῖν, ἀλλὰ μηδὲ δοκεῖν. ἰδιώτῃ μὲν γὰρ ἀρκεῖ μηδὲν πλημμελεῖν, ἄρχοντι δὲ δὴ προσήκει
- ⁴ μηδὲ δόκησιν τινα αὐτοῦ λαμβάνειν. ἀνθρώπων γάρ, ἀλλ' οὐ θεῶν ἡγεμονεύεις· καὶ μόνως ἂν οὕτως ἐννοεῖν σοὶ αὐτοὺς ἀληθῶς ποιήσεας, ἂν πανταχόθεν σφᾶς καὶ διὰ πάντων ὁμοίως πείσης ὅτι μήτε ἐκὼν τινα μήτε ἄκων ἀδικήσεις. φοβεῖσθαι μὲν γὰρ τινα
- ⁵ ἀναγκασθῆναι τις δύναται, φιλεῖν δὲ πεισθῆναι ὀφείλει. πείθεται δὲ ἔξ ὧν ἂν αὐτός τε εὖ πάθῃ καὶ ἐτέρους εὐεργετουμένους ἴδῃ. ὁ δ' ὑποτοπήσας μὴ δικαίως τινὰ ἀπολολύναι καὶ φοβεῖται μὴ ποτέ τι ὅμοιον πάθῃ, καὶ μισεῖν τὸν δράσαντα αὐτὸ ἀναγκάζεται. τὸ δὲ δὴ μισεῖσθαι ἐπὶ τῶν ἀρχομένων, πρὸς τῷ μὴδ' ἄλλως κα-
- ⁶ λῶς ἔχειν, ἀλυσιτελέστατον ἐστίν. καὶ γὰρ καὶ νομίζουσιν οἱ πολλοὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἀναγκαῖον εἶναι πάντας τοὺς καὶ ὅτιοῦν ἀδικήσαντάς σφας ἀμύνεσθαι, ἵνα μήτε καταφρονῶνται μήτε ἐκ τούτου πλεονεκτῶνται, τοὺς δ' ἄρχοντας τοῖς μὲν τὸ κοινὸν ἀδικοῦσιν ἐπεξιέναι χοῖναι, τοὺς δ' ἰδίᾳ τι ἐς αὐτοὺς πλημμελεῖν δοκοῦντας φέρειν· μήτε γὰρ ἐκ καταφρονήσεως μήτ' ἔξ ἐπιδρομῆς ἀδικηθῆναι σφας

δύνασθαι διὰ τὸ πολλὰ τὰ προφυλάσσοντα αὐτοὺς εἶναι. ὥστ' 20
 ἔγωγε ταῦτά τε ἀκούσασα καὶ πρὸς ταῦτα ἀποβλέψασα κινδυνεύω
 καὶ παντελῶς ἀπειπεῖν σοι μηδένα διὰ τοιοῦτό τι ἀποκτινύναι.
 αἱ τε γὰρ προστασίαι ἐπὶ τε τῇ τῶν ἀρχομένων σωτηρίᾳ καθί- 2
 στανται, ὅπως μηδὲν μὴθ' ὑπ' ἀλλήλων μὴθ' ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων
 βλάπτωνται, οὐ μὰ Δί' οὐχ ὅπως ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων τι λυπῶνται·
 καὶ εὐκλεέστατόν ἐστιν οὐ τὸ πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀπολλύναι, ἀλλὰ
 τὸ πάντας, ἂν οἷόν τε ᾖ, σώζειν δύνασθαι. παιδεύειν μὲν γὰρ αὐ- 3
 τοὺς καὶ νόμοις καὶ εὐεργεσίαις καὶ νομοθεσίαις δεῖ, ὅπως σωφρονώσι,
 καὶ προσέει καὶ τηρεῖν καὶ φυλάττειν, ἵνα καὶ ἀδικεῖν ἐπιέλθῃσι
 μὴ δυνήθῃσιν· ἂν δὲ δὴ νοσήσῃ τι, θεραπεύειν τε τρόπον τινὰ
 αὐτὸ καὶ ἐπαρορθοῦν, ἵνα μὴ παντελῶς φθαρῇ. τό τε γὰρ φέρειν 4
 τὰ τῶν πολλῶν ἁμαρτήματα καὶ πάνυ μεγάλης καὶ φρονήσεως καὶ
 δυνάμεως ἔργον ἐστίν· ἂν τέ τις πάντα ἀπλῶς τὰ τοιαῦτα κατὰ
 τὴν ἀξίαν κολάζῃ, λήσει τοὺς πλείους τῶν ἀνθρώπων ἀπολέσας.
 ὅθεν καὶ διὰ ταῦτά σοι γνώμην δίδωμι θανάτῳ μὲν μηδένα τῶν 5
 τοιοῦτων τιμωρεῖσθαι, ἑτέρως δέ πως αὐτούς, ὥστε μηδὲν ἔτι δεινὸν
 δοῦναι, σωφρονίζειν. τί γὰρ ἂν ἀδικήσῃ τις ἐς νῆσον κατακλει-
 σθείς, ἢ καὶ ἐν ἀγρῷ πόλει τέ τι, οὐχ ὅπως ἄνευ πλήθους οἰκετῶν
 ἢ χρημάτων, ἀλλὰ καὶ μετὰ φρονῶς ὢν, ἂν γε καὶ τούτου δεήσει;
 εἰ μὲν γὰρ ἐγγὺς πον ἐνταῦθα οἱ πολέμιοι ἦσαν, ἢ καὶ τῆς θα- 6
 λάσσης ταύτης ἀλλότριόν τι ἦν, ὥστε τινὰ αὐτῶν διαδράντα πρὸς
 ἐκείνους κακόν τι ἡμᾶς ἐργάσασθαι, πόλεις τέ τινες ἐν τῇ Ἰταλίᾳ
 ἐχρῶν καὶ τεῖχη καὶ ὅπλα ἔχουσαι ἐπῆρχον, ὥστε τινὰ καταλαβόντα
 αὐτὰς φοβερόν ἡμῖν γενέσθαι, ἕτερος ἂν ἦν λόγος· ἀόπλων δὲ δὴ 7
 πάντων τῶν ταύτῃ καὶ ἀτειχίστων ὡς πρὸς πόλεμον ὄντων, καὶ
 τῶν πολεμίων παμπληθὲς ἀπ' αὐτῶν ἀφιστηκότων (πολλὴ μὲν γὰρ
 θάλασσα πολλὴ δὲ καὶ γῆ, καὶ ὄρη καὶ ποταμοὺς δυσδιαβάτους
 ἔχουσα, διὰ μέσον ἐστίν), τί ἂν τις φοβηθείη τὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα, 8
 γυμνοῦς, ἰδιωτεύοντας, ἐνταῦθά που ἐν μέσῃ τῇ σῇ ἀρχῇ ὄντας
 καὶ ἐντὸς τῶν σῶν ὅπλων κατακεκλεισμένους; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐτ'
 ἂν ἐννοῶμαι τίνα τοιοῦτον οὐδέν, οὐτ' ἂν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα μανείη
 τις, δύνασθαι γέ τι προῦξαι νομίζω. πεῖραν οὖν ἀπ' αὐτῶν τούτων 21
 ἀρξάμενοι ποιησώμεθα. τάχα γὰρ ἂν καὶ αὐτοὶ μεταβάλοιντο καὶ
 τοὺς ἄλλους ἀμείνους ποιήσειαν· καὶ γὰρ ὁρᾷς ὅτι καὶ ὁ Κορινθίος
 καὶ εὐγενὴς καὶ ὀνομαστός ἐστιν. δεῖ δέ που καὶ ταῦτα ἀνθρωπίνως
 ἐκλογίζεσθαι. οὐ πάντα τοι τὸ ξίφος διαπράττεται (μέγα γὰρ ἂν 2
 ᾖν ἀγαθόν, εἰ σωφρονίζειν τέ τινος καὶ πείθειν ἢ καὶ καταναγκάζειν
 φιλεῖν τινὰ ἀληθῶς ἐδύνατο), ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμά τινος φθείρειν

ἄν, τὰς δὲ δὴ τῶν ἄλλων ψυχὰς ἀλλοτριώσκειν· οὐ γὰρ ἐξ ὧν ἂν
 ἕτεροι τιμωρηθῶσι, προσφιλέστεροί τι, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν αὐτοὶ φο-
 3 βηθῶσιν, ἔχθιους γίγνονται. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχει, οἱ δὲ δὴ
 συγγνώμης τινὸς τυχόντες καὶ μετανοοῦσιν, αἰσχυνόμενοι αὐθίς τι
 τοὺς εὐεργέτας ἀδικῆσαι, καὶ πολλὰ αὐτοῖς ἀνθυπογοῦσιν, ἐλπί-
 ζοντες πλείω ἀντενπίσεσθαι· ὅφ' οὐ γὰρ ἂν τις ἀδικηθέντος τι
 σωθῇ, τοῦτον εὖ παθόντα οὐδὲν ὅ τι οὐκ εὐεργετήσιν ἑαυτὸν ἡγεῖ-
 4 ται. πείσθητι οὖν μοι, φίλτατε, καὶ μεταβαλοῦ. οὕτω μὲν γὰρ
 καὶ τᾶλλα τὰ δυσχερῆ πάντα ἀνάγκη πεποιηκῆναι δόξεις· οὐ γὰρ
 ἔστι πόλιν τηλικαύτην ἐκ δημοκρατίας πρὸς μοναρχίαν ἄγοντα ἀναι-
 μωτὶ μεταστῆσαι· ἂν δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένῃς, καὶ ἐκεῖνα γνώμη
 δεδρακῆναι νομισθῇ.”

22 ταῦτα τῆς Λιβίας εἰπούσης ὁ Αὐγουστος ἐπεισθὼν τε αὐτῇ,
 καὶ ἀφῆκε μὲν πάντας τοὺς ὑπαιτίους λόγοις τισὶ ρουθετήσας, τὸν
 2 δὲ δὴ Κορνήλιον καὶ ὑπάτον ἀπέδειξεν. καὶ τούτου καὶ ἐκεῖνον καὶ
 τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους οὕτως ὠκείωσατο ὥστε μηδὲν ἔτ' αὐτῷ
 τῶν ἄλλων μὴ ὄντως ἐπιβουλεύσαι μῆτε δόξαι· ἡ γὰρ δὴ Λιβία
 αἰτιωτάτη τῆς σωτηρίας τῷ Κορνήλιῳ γενομένη ἐμέλλεν αὐτὴ τὴν
 3 αἰτίαν τοῦ θανάτου τοῦ Αὐγουστού λήψεσθαι. τότε δ' οὖν ἐπὶ
 a.C. 5 τε τοῦ Κορνήλιου καὶ ἐπὶ Βαλερίῳ Μεισάλῳ ὑπάτων σεισμοὶ τε
 ἑξαίσιοι συνέβησαν, καὶ ὁ Τίβερις τὴν τε γέφυραν κατέσυρε καὶ
 πλωτὴν τὴν πόλιν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἐποίησε, τοῦ τε ἡλίου τι ἐκλιπὲς
 4 ἐγένετο, καὶ λιμὸς συνηρέχθη. καὶ τῷ αὐτῷ τούτῳ ἔτει ὁ τε Ἀγρίπ-
 πας ἐς ἐφῆβους, μηδενὸς τῶν αὐτῶν τοῖς ἀδελφοῖς τυχών, ἐσεγράφη·
 καὶ τὰς ἱπποδρομίας χωρὶς μὲν οἱ βουλευταὶ χωρὶς δὲ οἱ ἱππεῖς
 5 ἀπὸ τοῦ λοιποῦ πλήθους εἶδον, ὃ καὶ νῦν γίγνεται. ἐπειδὴ τε οὐ
 ῥαδίως οἱ πάντες εὐγενεῖς τὰς θυγατέρας ἐς τὴν τῆς Ἑστίας ἱερατεῖαν
 ἐπεδίδουσαν, ἐνομοθετήθη καὶ ἐξ ἀπελευθέρων γεγεννημένας ἱεραῖσαι.
 καὶ ὁ μὲν κληρὸς αὐτῶν, ἐπεὶ πλείους ἡμιμισθήσαν, ἐν τῷ συνε-
 δρίῳ παρόντων τῶν πατέρων σφῶν, ὅσοι γε ἵππευον, ἐγένετο, οὐ
 μόντοι καὶ τοιαύτη τις ἀπεδείχθη.

23 χαλεπῶς δὲ δὴ τῶν στρατιωτῶν πρὸς τὴν τῶν ἄθλων σμικρό-
 τητα διὰ τοὺς πολέμους τοὺς τότε ἐνεστηκότας οὐχ ἥκιστα ἐχόντων,
 καὶ μηδενὸς ἔξω τοῦ τεταγμένου τῆς στρατείας σφίσι χρόνον ὅπλα
 λαβεῖν ἐθέλοντος, ἐψηφίσθη τοῖς μὲν ἐκ τοῦ δορυφορικοῦ πεντα-
 κισχιλίας δραχμῆς, ἐπειδὴν ἐκκαίδεκα ἔτη, τοῖς δὲ ἑτέροις τρισχιλίας,
 2 ἐπειδὴν εἴκοσι στρατεύσωνται, δίδουσαι. τρία δὲ δὴ τότε καὶ εἴκοσι

21 3 + ἀνθυποφύσεσθαι 22 4 1 ὁ λοιπὸς τοῦ Αὐγουστού θυγατρι-
 δοῦς ὁ ἐκ τῆς Ἰουλίας τῷ Ἀγρίππῃ τεχθείς, ὃν καὶ Ἀγρίππαν ἐκάλεσαν
 Zon. p. 425.

στρατόπεδα, ἣ ὥς γε ἕτεροι λέγουσι πέντε καὶ εἴκοσι, πολιτικὰ ἐτρέ-
φετο. νῦν μὲν γὰρ ἐννεακαίδεκα ἔς αὐτῶν μόνα διαμένει, τό τε
δεύτερον τὸ Ἀγούστειον τὸ ἐν Βρεττανίᾳ τῇ ἄνω χειμᾶζον, καὶ
τὰ τρία τὰ τρίτα, τό τε ἐν Φοινίκῃ τὸ Γαλατικόν, καὶ τὸ ἐν Ἀρα-
βίᾳ τὸ Κυρηναϊκόν, τό τε ἐν Νουμιδίᾳ τὸ Ἀγούστειον. τέταρτον ³
Σκυθικὸν ἐν Συρίᾳ, πέμπτον Μακεδονικὸν ἐν Λακίᾳ, ἕκτα δύο,
ὧν τὸ μὲν ἐν Βρεττανίᾳ τῇ κάτω, τὸ τῶν νικητόρων, τὸ δὲ ἐν
Ἰουδαίᾳ, τὸ σιδηροῦν, τέτακται. καὶ οἱ ἑβδομοι οἱ ἐν τῇ Μυσίᾳ
τῇ ἄνω, οἱ καὶ τὰ μάλιστα Κλαυδέιοι ὠνομάδονται. οἱ δὲ ὄγδοοι
Ἀγούστειοι, ἐν τῇ Γερμανίᾳ τῇ ἄνω ὄντες. καὶ οἱ δέκατοι ἐκά- ⁴
τεροι, οἱ τε ἐν τῇ Παννονίᾳ τῇ ἄνω οἱ δίδυμοι, καὶ οἱ ἐν Ἰουδαίᾳ.
τό τε ἐνδέκατον τὸ ἐν Μυσίᾳ τῇ κάτω, τὸ Κλαυδέιον· οὕτω γὰρ
τὰ δύο στρατόπεδα ἀπὸ τοῦ Κλαυδίου ἐπεκλήθη, ὅτι αὐτῷ ἐν τῇ
τοῦ Καμύλλου ἐπαναστάσει μὴ ἀντεπολέμησεν. καὶ τὸ δωδέκατον ⁵
τὸ ἐν Καππαδοκίᾳ τὸ κεραυνοφόρον, τό τε τρίτον καὶ δέκατον τὸ
ἐν Λακίᾳ τὸ δίδυμον, καὶ τὸ τέταρτον καὶ δέκατον τὸ ἐν Παννονίᾳ
τῇ ἄνω τὸ δίδυμον, τό τε πεντεκαίδεκατον τὸ Ἀπολλώνειον τὸ ἐν
Καππαδοκίᾳ. καὶ οἱ εἰκοστοὶ οἱ καὶ Ὑαλέριοι καὶ νικητορες ὠνο- ⁶
μασμένοι καὶ ἐν Βρεττανίᾳ τῇ ἄνω ὄντες· οὗς τινες ὁ Ἀγούστος,
ἔμοι δοκεῖν, μετὰ τῶν τήν τε τοῦ εἰκοστοῦ ἐπωνυμίαν ἐχόντων καὶ
ἐν τῇ Γερμανίᾳ τῇ ἄνω χειμαζόντων, εἰ καὶ τὰ μάλιστα μίθ' ὧν
ἀπάντων Ὑαλέριοι ἐπεκλήθησαν μῆτε νῦν ἔτι τῇ προσηγορίᾳ ταύτῃ
χρῶνται, παραλαβὼν ἐτήρησεν. ταῦτ' ἐκ τῶν Ἀγούστειων στρα- ⁷
τοπέδων σώζεται· τὰ γὰρ δὴ λοιπὰ τὰ μὲν παντελῶς διελέθη, τὰ
δὲ καὶ ἑτέροις τισὶν ὑπὸ τε αὐτοῦ ἐκείνου καὶ ὑπ' ἄλλων αὐτοκρα-
τόρων ἀνεμίσθη, ἀφ' οὗπερ καὶ δίδυμα ὠνομασμένα νεόμυσται.

ἐπειδὴ δὲ ἅπαξ ἔς τὸν περὶ τῶν στρατοπέδων λόγον προήχθη, ²⁴
καὶ τᾶλλα τὰ νῦν ὄντα, ὥς πον πρὸς τῶν μετὰ ταῦτα αὐταρχη-
σάντων κατελέχθη, φράσω, ἵν' ἐνὶ χωρίῳ πάντα γεγραμμένα ῥαδίως
τὸν βουλόμενόν τι περὶ αὐτῶν μαθεῖν διδάσκη. ὁ τε γὰρ Νέρων ²
τὸ πρῶτόν τε καὶ Ἰταλικὸν ὀνομαζόμενον καὶ ἐν τῇ κάτω Μυσίᾳ
χειμᾶζον, καὶ ὁ Γάλβας τό τε πρῶτον τὸ ἐπικουρικὸν τὸ ἐν τῇ
Παννονίᾳ τῇ κάτω καὶ τὸ ἑβδομον τὸ ἐν Ἰβηρίᾳ συνέταξαν, Ὑεσπα- ³
σιανὸς τό τε δεύτερον τὸ ἐπικουρικὸν τὸ ἐν Παννονίᾳ τῇ κάτω καὶ
τὸ τέταρτον τὸ Φλαβίον τὸ ἐν Μυσίᾳ τῇ ἄνω, τό τε ἑκαταδέκατον
τὸ Φλαβίον τὸ ἐν Συρίᾳ, Δομιτιανὸς τὸ πρῶτον τὸ Ἀθηναῖον τὸ
ἐν Γερμανίᾳ τῇ κάτω, Τραϊανὸς τὸ δεύτερον τὸ Αἰγύπτιον καὶ τὸ
τριακοστὸν τὸ Γερμανικόν, ἃ καὶ ἀφ' ἐαυτοῦ ἐπωνόμασεν, Ἄντω- ⁴

23 4 1 δέκατοι ἐκότεροι] δεκάτεροι*

6 2 ὁ Ἀγούστος] αὐτοῦς*

Dio Cassius. II.

νῦνος ὁ Μάρκος τό τε δεύτερον τὸ ἐν Νωρίῳ καὶ τὸ τρίτον τὸ ἐν
 'Ραιτίῳ, ἃ καὶ Ἰταλικά κέκληται, Σεῦρος τὰ Παρθικά, τό τε πρῶ-
 τον καὶ τὸ τρίτον τὰ ἐν Μεσοποταμίᾳ, καὶ τὸ διὰ μέσον τὸ δεύ-
 τερον τὸ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ.

5 νῦν μὲν δὴ τοσαῦτα τεύχη τῶν ἐκ τοῦ καταλόγου στρατευομέ-
 ρων ἔξω τοῦ τε ἁστικοῦ καὶ τοῦ δορυφορικοῦ ἔστιν, τότε δὲ ἐπὶ
 τοῦ Αὐγουστοῦ ταῦτά τε, εἴτ' οὖν τρία εἴτε πέντε καὶ εἴκοσιν ὄντα,
 ἐτρώετο, καὶ συμμαχικά καὶ πεζῶν καὶ ἵππεων καὶ ναυτῶν ὅσα-
 6 δὴποτε ἦν· οὐ γὰρ ἔχω τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν. οἱ τε σωματοφύλακες
 μύριοι ὄντες καὶ δεκαχῆ τεταγμένοι, καὶ οἱ τῆς πόλεως φρουροὶ
 ἑξακισχίλιοι τε ὄντες καὶ τετραχῆ νεμεμημένοι. ἔνοι τε ἱππεῖς ἐπί-
 λεκτοί, οἷς τὸ τῶν Βατάων ἀπὸ τῆς Βατάβας τῆς ἐν τῷ Ῥήνῳ
 8 ῥήσου ὄνομα, ὅτι δὴ κράτιστοι ἱππεύειν εἰσὶ, κεῖται· οὐ μέντοι
 ἀριθμὸν αὐτῶν ἀκριβῆ, ὥσπερ οὐδὲ τῶν ἀνακλήτων, εἰπεῖν δύναμαι.
 καὶ γὰρ τοῦτοις ἤρξατο μὲν νομίζειν ἀπ' οὗ τὸν συστρατευσαμέ-
 νους τῷ πατρὶ πρὸς τὰ ὅπλα αὐθις ἐπὶ τὸν Ἀντώνιον ἀνεκάλεσεν,
 ἐτήρησε δέ· καὶ εἰσὶ καὶ νῦν σύστημα ἴδιον, ῥάβδους φέροντες
 ὥσπερ οἱ ἐκατόνταρχοι.

9 δι' οὖν ταῦτα ἀπορῶν χρημάτων, γνώμην ἐς τὴν βουλὴν ἐσή-
 νεγκε πόρον τινὰ διαρκῆ καὶ ἀένναον ἀποδειχθῆναι, ὅπως μηδεὶς
 ἔξωθεν μηδὲν λυπομένον ἀφρόνως ἐκ τῶν τεταγμένων καὶ τὴν
 τροφὴν καὶ τὰ γέρα λαμβάνωσιν. καὶ ὁ μὲν ἐζητεῖτο, ἐπειδὴ τε
 μηδεὶς ἀγορανομήσαι ἐκὼν ἤθελεν, ἡναγκάσθησαν ἕκ τε τῶν τετα-
 μεινυκότων καὶ ἐκ τῶν δεδημαρχηκότων κλήρῳ τινὲς αὐτὸ ποιῆσαι,
 25 καὶ τοῦτο καὶ ἄλλοτε πολλάκις ἐγένετο· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τε Αἰ-
 6 μιλίον Λελίδον καὶ ἐπὶ Λουκίου Ἀρρορντίου ὑπάτων, ἐπεὶ μηδεὶς
 πόρος ἀρέσκων τισὶν εὗρίσκετο, ἀλλὰ καὶ πάνν πάντες ὅτι καὶ ἐζη-
 2 τεῖτο ἐβαρύνοντο, ἐσήνεγκεν ὁ Αὔγουστος χρήματα καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ
 καὶ ὑπὲρ τοῦ Τιβερίου ἐς τὸ ταμεῖον, ὃ καὶ στρατιωτικὸν ἐπωνό-
 μασε, καὶ τοισὶ τῶν ἐστρατηγηκότων τοῖς λαχοῦσιν ἐπὶ τρία ἔτη
 διοικεῖν προσέταξε, ῥαβδούχοις τε ἀνὰ δύο καὶ τῇ ἄλλῃ ὑπηρεσίᾳ
 3 τῇ προσηκούσῃ χρωμένοις. καὶ τοῦτο καὶ ἐπὶ πλείω ἔτη κατὰ δια-
 δοχὴν ἐγένετο· νῦν γὰρ καὶ αἰροῦνται πρὸς τοῦ αἰ ἀυτοκράτορος
 καὶ χωρὶς ῥαβδούχων περιάσιν. αὐτὸς τε οὖν συνεσήνεγκέ τινα,
 καὶ τοῦτο κατ' ἔτος πράξειν ὑπέσχετο, καὶ παρὰ βασιλέων δῆμων
 τε τινῶν ἐπαγγελίας ἐδέξατο· παρὰ γὰρ τῶν ἰδιωτῶν, καίπερ συγγῶν
 4 ἐθελοντί, ὥς γε ἔλεγον, ἐπιδιδόντων τι, οὐδὲν ἔλαβεν. ὥς δ' οὖν
 ταῦτά τε ἐλάχιστα πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἀναλισκομένων ἦν καὶ

ἀθανάτου τινὸς εὐπορίας ἐδεῖτο, προσέταξε τοῖς βουλευταῖς ζητῆσαι πόρους ἰδίᾳ καὶ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστον, καὶ τούτους ἐς βιβλία γράψαντας δοῦναι οἱ διασκέψασθαι, οὐχ ὅτι οὐκ ἐπενόει τινά, ἀλλ' ὅπως ὅτι μάλιστα αὐτοὺς πείσῃ ὃν ἐβούλετο ἐλέσθαι. ἀμύλει ἄλλων ἅλλα ἐξηγησαμένων ἐκείνων μὲν οὐδένα ἐδοκίμασε, τὴν δ' εἰκοστὴν τῶν τε κληρῶν καὶ τῶν δωρεῶν, ἧς ἂν οἱ τελευτῶντές τισι πλήν τῶν πᾶνν συγγενῶν ἢ καὶ πενήτων καταλείπωσι, κατεστήσατο, ὥς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Κάισαρος ὑπομνήμασι τὸ τέλος τοῦτο γεγραμμένον εὐρών· ἐσηγό μὲν γὰρ καὶ πρότερόν ποτε, καταλυθὲν δὲ μετὰ ταῦτα ἀδθις τότε ἐπαρήχθη. τὰς μὲν οὖν προσόδους οὕτως ἐπηύξησε, τὰ δ' ἀναλώματα διὰ τριῶν ἀνδρῶν ὑπατευκότων, οὓς ὁ κληρὸς ἀπέφηνε, τὰ μὲν συνέστειλε τὰ δὲ καὶ παντάπασι διέγραψεν.

ταῦτά τε οὖν τοὺς Ῥωμαίους ἐλύπει, καὶ προσέτι καὶ λιμὸς ἰσχυρὸς, ὥσθ' ὑπ' αὐτοῦ τοὺς τε μονομαχοῦντας καὶ τὰ ἀνδράποδα τὰ ὄνια ὑπὲρ πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίους σταδίους ἐξωσθῆναι, ἐκ τε τῆς θεραπείας καὶ τὸν Αὐγουστον καὶ τοὺς ἄλλους τὸ πλεῖον ἀποπέμψασθαι, καὶ δικῶν ἀροχὰς γενέσθαι, ἐκδημεῖν τε τοῖς βουλευταῖς ἔθ' ἂν ἐθελήσωσιν ἐπιτραπῆναι. καὶ ὅπως γ' ἂν μηδὲν ἐκ τούτου τὰ δόγματα ἐμποδίζηται, κύρια πάντα τὰ γινωσκόμενα ὑπὸ τῶν αἰεὶ παρόντων εἶναι ἐκελεύσθη. καὶ προσέτι καὶ ἄνδρες ὑπατευκότες ἐπὶ τε τοῦ σίτου καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρτου κατέστησαν, ὥστε ταχτὸν ἐκάστω πιπράσκεισθαι. ἐπέδωκε μὲν γὰρ καὶ προῖκα ὁ Αὐγουστος τοῖς σιτοδοτοῦμένοις τοσοῦτον ἔτερον ὅσον αἰεὶ ἐλάμβανον· ὥς δ' οὐδ' ἐκεῖνό σφισιν ἐξήρκεσεν, οὐδ' ἐς τὰ ἑαυτοῦ γενέθλια ἐστιαθῆναι δημοσίᾳ αὐτοὺς εἴασεν.

ἐπειδὴ τε ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ πολλὰ τῆς πόλεως πυρὶ διεφθάρη, ἄνδρας τε ἐξελευθέρους ἐπιταγῇ πρὸς τὰς ἐπικουρίας αὐτῆς κατέλεξατο, καὶ ἄρχοντα ἱππείᾳ αὐτοῖς προσέταξεν, ὥς καὶ δι' ὀλίγον σφῶς διαλύσων. οὐ μέντοι καὶ ἐποίησε τοῦτο· καταμαθὼν γὰρ ἐκ τῆς πείρας καὶ χρησιμωτάτην καὶ ἀναγκαιοτάτην τὴν παρ' αὐτῶν βοήθειαν οὖσαν ἐτήρησεν αὐτούς. καὶ εἰσι καὶ νῦν οἱ νυκτοφύλακες οὗτοι ἰδίᾳ τινὰ τρόπον οὐκ ἐκ τῶν ἀπελευθέρων ἔτι μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων στρατενόμενοι, καὶ τείχη τε ἐν τῇ πόλει ἔχουσι καὶ μισθὸν ἐκ τοῦ δημοσίου φέρουσιν.

ὁ δ' οὖν ὁμιλος, οἷα ὑπὸ τε τοῦ λιμοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ τέλους τοῖς θ' ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀπολωλόσι κεκακωμένος, ἥσχαλλε, καὶ πολλὰ μὲν καὶ φανερώς νωτεροποιᾶ διελάλουν, πλείω δὲ δὴ βιβλία νύκτωρ ἐξετίθεσαν. καὶ ταῦτ' ἐλέγετο μὲν ἐκ παρασκευῆς Πουπλίου

τινὸς Ρούφου γίνεσθαι, ὑπωπτεύετο δὲ ἐς ἄλλους· ὁ μὲν γὰρ Ρού-
 φος οὐτ' ἐνθυμηθῆναι τι αὐτῶν οὔτε προᾶσαι ἐδύνατο, ἕτεροι δὲ
 3 τῷ ἐκείνου ὀνόματι καταχρώμενοι καινοτομεῖν ἐπιστεύοντο. καὶ διὰ
 τοῦτο ζήτησίς τε αὐτῶν ἐψηφίσθη καὶ μήνυτρα προετέθη· μηνύσεις
 τε ἐγίνοντο, καὶ ἡ πόλις καὶ ἐκ τούτων ἐταράττετο, μέχρις οὗ ἣ
 τε σιτοδεία ἐπαύσατο, καὶ μονομαχίας ἀγῶνες ἐπὶ τῷ Δρούσῳ πρὸς
 τε τοῦ Γερμανικοῦ τοῦ Καίσαρος καὶ πρὸς Τιβερίου Κλαυδίου
 4 Νέρωνος, τῶν νείων αὐτοῦ, ἐγένοντο. τοῦτό τε γὰρ αὐτοὺς ἐπὶ
 τῇ τοῦ Δρούσου μνήμῃ παρεμυθήσατο, καὶ ὅτι τὸ διοςκούρειον ὁ
 Τιβερίσιος καθιερώσας οὐ τὸ ἑαυτοῦ μόνον ὄνομα αὐτῷ, Κλαυδιανὸν
 ἑαυτὸν ἀντὶ τοῦ Κλαυδίου διὰ τὴν ἐς τὸ τοῦ Ἀγούστου γένος
 5 ἐκποίησιν ὀνομάσας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκείνου ἐπέγραψεν. τὰ τε γὰρ
 τῶν πολέμων ἕμια διόκει, καὶ ἐς τὴν πόλιν, ὁπότε παράσχοι, συ-
 νεχῶς ἐπεφοίτα, τὸ μὲν τι πραγμάτων τινῶν ἕνεκα, τὸ δὲ διὰ πλεί-
 στον φοβούμενος μὴ ὁ Ἀγούστος ἄλλον τινὰ παρὰ τὴν ἀπουσίαν
 αὐτοῦ προτιμήσῃ.

6 ταῦτά τε ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἐγένετο, καὶ ἐπειδὴ ὁ τῆς Ἀχαΐας
 ἄρχων μεσοσύης πον τῆς ἡγεμονίας ἀπέθανε, τῷ τε ταμίᾳ καὶ τῷ
 παρόδῳ αὐτοῦ, ὃν πρεσβευτήν, ὥσπερ εἶπον, καλοῦμεν, τῷ μὲν
 τὰ ἐντὸς τοῦ Ἰσθμοῦ τῷ δὲ τὰ λοιπὰ διοικῆσαι προσετάχθη. ὁ τε
 Ἡρώδης ὁ Παλαιστίνος, αἰτίαν τινὰ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν λαβίων, ὑπὲρ
 τὰς Ἀλπείας ὑπερωρίσθη, καὶ τὸ μέρος τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐδημοσιώθη.
 28 κὰν τοῖς αὐτοῖς τούτοις χρόνοις καὶ πόλεμοι πολλοὶ ἐγένοντο.
 καὶ γὰρ λησταὶ συχνὰ κατέτρεχον, ὥστε τὴν Σαρδῶ μὴδ' ἄρχοντα
 βουλευτήν ἔτεσι τρισὶ σχεῖν, ἀλλὰ στρατιώταις τε καὶ στρατιάρχαις
 2 ἱππεῦσιν ἐπιτραπῆναι· καὶ πόλεις οὐκ ὀλίγαι ἐνεωτέριζον, ὥστε καὶ
 ἐπὶ δύο ἔτη τοὺς αὐτοὺς ἐν τοῖς τοῦ δήμου ἔθνεσι, καὶ αἰρετούς
 γε ἀντὶ τῶν κληρωτῶν, ἄρξαι· τὰ γὰρ τοῦ Καίσαρος καὶ ἄλλως
 ἐπὶ πλείω χρόνον τοῖς αὐτοῖς προσετίθτετο. οὐ μέντοι καὶ περὶ
 πάντων αὐτῶν ἀκριβῶς ἐπεξήξω· πολλὰ τε γὰρ ὥς ἐκάστοις καὶ
 οὐκ ἀξιόλογα συνηρέχθη, καὶ οὐδὲν ἂν λεπτολογηθέντα ὠφελήσειεν.

3 4 μονομ. — 4 1 ἐγένοντο] ἱπποδρομίας ἐποίησε, καὶ ἐν αὐταῖς ἑλέσας
 τε θινοκέρωτα κατεμάχεσατο καὶ ἀνὴρ ἱππεὺς πλούτῳ προσεγγκῶν ἐμονο-
 μάχεσε. Xiph. p. 89 ima. 6 3 ὑπό? post 6 ἐδ. inserunt quae
 Xiphilinus p. 90 habet: καὶ ἐπειδὴ καὶ τῷ γῆραι καὶ τῇ τοῦ σώματος
 ἀσθενείᾳ ἔκαμινεν, ὥστε μὴ δύνασθαι πᾶσι τοῖς θεομένοις τι αὐτοῦ χρημα-
 τίζειν, τὰ μὲν ἄλλα αὐτὸς μετὰ τῶν συνέδρων καὶ διεσχέσατο καὶ ἐδίδαξεν,
 ἐν τῷ παλατίῳ ἐπὶ βήματος προκαθήμενος, τὰς δὲ πρεσβείας τὰς τε παρὰ
 τῶν δῆμων καὶ τὰς παρὰ τῶν βασιλέων ἀφικνουμένας τρισὶ τῶν ὑπατευκό-
 των ἐπέτρεψεν, ὥστ' αὐτοὺς χωρὶς ἑκαστον καὶ διακούειν τινῶν καὶ ἀπό-
 κρισιν αὐτοῖς διδόναι, πλὴν τῶν ὅσα ἀνεγκαίον ἦν τὴν τε βουλὴν καὶ
 ἐκείνον ἐπιδιακρίνειν. 28 1 2 μήτ' * 3 τισὶ 2 4 τοῖς] ἐν
 τοῖς 3 ἐπεξήξω? cf. l. 46 8 2 6 οὐδένα λεπτ.*

τά γε μὴν μνήμης τινὸς ἄξια κεφαλαιώσας, πλὴν τῶν μεγίστων, ³
 ἔρω. Ἰσπανοὶ τε γὰρ ἐκ ληστείας ἀρξάμενοι καὶ ἐς πολέμιον δει-
 νότητα προήχθησαν, μέχρις οὗ κατεδαμιάσθησαν· καὶ Γαιτοῦλοι
 τῷ τε Ἰόβα τῷ βασιλεῖ ἀχθόμενοι, καὶ ἅμα ἀπαξιοῦντες μὴ οὐ καὶ
 αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἄρχεσθαι, ἐπανέστησαν αὐτῷ, καὶ τὴν τε ⁴
 πρόσχωρον ἐπόρθησαν καὶ συγχοὺς καὶ τῶν Ῥωμαίων ἐπιστρατεύ-
 σαντὶς σφισιν ἀπέκτειναν, τό τε σύμπαν ἐπὶ τοσοῦτον ἐπηνεζήθησαν
 ὥστε Κορινθίον Κόσσον τὸν κατεργασάμενόν σφας τιμᾶς τε ἐπι-
 ρικίους καὶ ἐπωνυμίαν ἀπ' αὐτῶν λαβεῖν. ταῦτά τε ἅμα ἐγίνετο, ⁵
 καὶ ἐπὶ τοὺς Κελτοὺς ἐστράτευσαν μὲν καὶ ἄλλοι τινές, ἐστράτευσεν
 δὲ καὶ ὁ Τιβέριος. καὶ μέχρι γε τοῦ ποταμοῦ, πρότερον μὲν τοῦ
 Ὑσιούργου, μετὰ δὲ τοῦτο καὶ τοῦ Ἀλβίου, προεχώρησεν, οὐ μὲντοι
 καὶ ἀξιωμαγιμώμεντόν τι τότε γ' ἐπρόχθη, καίτοι καὶ αὐτοκράτορος ⁶
 μὴ ὅτι τοῦ Ἀγούστου ἀλλὰ καὶ τοῦ Τιβερίου ἐπ' αὐτοῖς κληθέντος,
 καὶ τιμᾶς ἐπινικίους Γαῖου Σετίου τοῦ τῆς Γερμανίας ἄρχοντος
 λαβόντος, ἐπειδὴ μὴ μόνον ἅπαξ ἀλλὰ καὶ δεύτερον, φοβηθέντες
 αὐτούς, ἐσπέισαντο. αἷτια δὲ τοῦ καίπερ παρασπονδήσασί σφισι ⁷
 δι' ὀλίγον αὖθις τὴν εἰρήνην δοθῆναι τὰ τε τῶν Δελματῶν καὶ τὰ
 τῶν Παννονίων, μεϊζόνως τε ταραχθέντα καὶ ὀξείας ἐπιστροφῆς
 δεηθέντα, ἐγένετο. ταῖς γὰρ ἐσφοραῖς τῶν χρημάτων οἱ Δελμάται ²⁹
 βαρυνόμενοι τὸν μὲν ἐμπροσθεν χρόνον καὶ ἄκοντες ἡσύχαζον· ὥς
 δ' ὁ τε Τιβέριος ἐπὶ τοὺς Κελτοὺς τὸ δεύτερον ἐστράτευσεν, καὶ
 Ὑαλέριος Μεσσαλίνος ὁ τότε καὶ τῆς Δελματίας καὶ τῆς Παννονίας
 ἄρχων αὐτός τε σὺν ἐκείνῳ ἐστάλη καὶ τὸ πολὺ τοῦ στρατοῦ συν-
 ἐξήγαγε, καὶ τινα καὶ σφεῖς δύναμιν πέμψαι κελευσθέντες συνήλθον ²
 τε ἐπὶ τούτῳ καὶ τὴν ἡλικίαν σφῶν ἀνθοῦσαν εἶδον, οὐκέτι διεμέλ-
 λησαν, ἀλλ' ἐνάγοντος αὐτοὺς ὅτι μάλιστα Βάτωνός τις Ἀνσιδιά-
 του τὸ μὲν πρῶτον ὀλίγοι τινές ἐνεωτέρισαν καὶ τοὺς Ῥωμαίους
 ἐπελθόντας σφίσιν ἔσφηλαν, ἔπειτα δὲ ἐκ τούτου καὶ οἱ ἄλλοι προσ-
 ἀπέστησαν. καὶ μετὰ τοῦτο καὶ Βορεῖοι Παννονικὸν ἔθνος, Βάτωνα ³
 καὶ αὐτοὶ ἔτερον προστησάμενοι, ἐπὶ τε τὸ Σίρμιον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐν
 αὐτῷ Ῥωμαίους ὥρμησαν. καὶ ἐκεῖνο μὲν οὐκ ἐξεῖλον (αἰσθόμενος
 γὰρ τῆς ἐπανάστασεως αὐτῶν Καικίνης Σεβήρος ὁ τῆς πλησιοχώρου
 Μυσίας ἄρχων ἐπῆλθέ τε αὐτοῖς διὰ ταχέων περὶ τὸν Δράβον
 ποταμὸν οὗσι καὶ συμβαλὼν ἐνίκησεν), ἀναμαχέσασθαι δὲ πῃ διὰ
 βραχέος, ἐπειδὴ καὶ τῶν Ῥωμαίων συγχοὶ ἐπεπτώχεσαν, ἐλπίσαντες
 πρὸς παράκλησιν συμμάχων ἐτρέποντο. καὶ οἱ μὲν συνίστων ὅσους ⁴
 ἐδύναντο, ἐν δὲ τούτῳ ὁ Βάτων ὁ Δελμάτης ἐπὶ Σάλωνα στρατεύσας

- αὐτὸς μὲν λίθῳ χαλεπῶς πληγείς οὐδὲν ἐπραξεν, ἑτέρους δὲ τινὰς πέμψας πάντα τὰ παραθαλάσσια μέχρι τῆς Ἀπολλωνίας ἐλυμήνατο, καὶ τινὰ ἐνταῦθα μάχην δι' αὐτῶν τοὺς προσμύξαντάς σφισι Ρωμαίους, καίπερ ἡττηθεὶς ἀντεπεκράτησεν. πνθόμενος οὖν ταῦτα ὁ Τιβέριος, καὶ φοβηθεὶς μὴ καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐσβάλῃσιν, ἐκ τῆς Κελτικῆς ἀνέστρεψε, καὶ τὸν Μεσσαλῖνον προπέμψας αὐτὸς τῷ πλείονι τοῦ στρατοῦ ἐφείπετο. αἰσθόμενος δὲ τῆς προσόδου αὐτῶν ὁ Βάτων ἀπήντησε τῷ Μεσσαλίνῳ, καίπερ μηδέπω καλῶς ἔχων, καὶ ἐπικρατέστερος αὐτοῦ ἐν παρατάξει γενόμενος ἔπειτα ἐξ ἐνέδρας ἐνίκηθη. καὶ τούτου πρὸς τε τὸν Βάωνα τὸν Βρεῦκον ἦλθε, καὶ κοινωσάμενος αὐτῷ τὸν πόλεμον ὅρος τι Ἀλμὰν κατέλαβεν· κἀνταῦθα πρὸς μὲν τοῦ Ρυμητάλκου τοῦ Θρακὸς, προπεμφθέντος ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ Σεήρου, βραχεῖα τινὲ μάχη ἡττήθησαν, πρὸς δ' αὐτὸν ἐκείνον ἰσχυρῶς ἀντέσχον. καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ τε Σεήρου ἐς τὴν Μυσίαν διὰ τε τοὺς Λακόνες καὶ διὰ τοὺς Σαρρομάτας πορθοῦντας αὐτὴν ἀπάραντος, καὶ τοῦ Τιβερίου τοῦ τε Μεσσαλίνου ἐν Σισκίᾳ ἐγχρονισάντων, τὴν τε συμμαχίδα σφῶν ἐπέδραμον καὶ συγχρόνως προσυπέστησαν. καὶ ἐς μὲν χεῖρας, καίπερ τοῦ Τιβερίου πλησιάζαντός σφισιν, οὐκ ἦλθον αὐτῷ, ἄλλοσε δὲ καὶ ἄλλοσε μεθιστάμενοι πολλὰ ἐπόρθησαν· τῆς τε γὰρ χώρας ἐμπείρως ἔχοντες καὶ κούφως ἐσκευασμένοι, ῥαδίως ὅπῃ ποτὲ ἐβούλοντο ἐχώρουν. καὶ ἐπειδὴ γε ὁ χειμὼν ἐνέστη, πολλὰ πλείω ἐκακούργησαν· καὶ γὰρ καὶ ἐς τὴν Μακεδονίαν αὐθις ἐνέβαλον. καὶ τούτους μὲν ὁ τε Ρυμητάλης καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ρασκύπορις μάχῃ κατέλαβον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι τῇ μὲν χώρᾳ σφῶν πορθομένη μετὰ τοῦτο ἐπὶ τε
- ^{a.C.} 7 Καικιλίου Μετέλλου καὶ ἐπὶ Λικινίου Σιλανοῦ ὑπάτων οὐκ ἐπήμναν, ἐς δὲ τὰ ἐρυννὰ ἀναφργόντες ἐκεῖθεν ὅπῃ παρείκοι καταδρομὰς ἐποιῶντο.
- 31 μαθὼν οὖν τοῦτο ὁ Αὔγουστος, καὶ ὑποπτεύσας ἐς τὸν Τιβερίον ὡς δυνηθέντα μὲν ἂν διὰ ταχέων αὐτοὺς κρατῆσαι, τρήβοντα δὲ ἐξεπότηδες ἢ ὡς ἐπὶ πλείστον ἐν τοῖς ὅπλοις ἐπὶ τῇ τοῦ πολέμου προφάσει ἢ, πέμπει τὸν Γερμανικὸν καίτοι ταμεινόντα, στρατιώτης οἱ οὐκ εὐγενεῖς μόνον ἀλλὰ καὶ ἐξελευθέρους δούς, ἄλλους τε καὶ ὅσους παρὰ τε τῶν ἀνδρῶν καὶ παρὰ τῶν γυναικῶν δούλους, πρὸς τὰ τιμῆματα αὐτῶν, σὺν τροφῇ ἐκμήνῃ λαβὼν ἡλευθέρωσεν. οὐ μόνον δὲ τοῦτο πρὸς τὴν τοῦ πολέμου χρεῖαν ἐπραξεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐπιπέων τὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ γιγνομένην ἀνεβάλετο. κατὰ τε τῆς πανηγύρεως τῆς μεγάλης ἠΰξατο, ὅτι γυνή τις ἐς τὸν βραχίονα γράμματα ἄττα ἐντεμοῦσα ἐθείασε τινά. ἥσθετο μὲν γὰρ
- 31 * 3 ἀνελάβετο?

τι οὐκ ἐκ Θεοῦ κατέσχητο ἀλλ' ἐκ παρασκευῆς αὐτὸ ἐπεποιήκει·
πειδὴ δὲ τὸ πλῆθος ἄλλως τε καὶ διὰ τοὺς πολέμους τὸν τε λιμὸν,
ὃς καὶ τότε αὖθις συνέβη, δεινῶς ἐταράττετο, πιστεύειν τε καὶ αὐ-
τὸς τοῖς λεχθεῖσιν ἐπλάττετο, καὶ πάνθ' ὅσα παραμυθήσεσθαι τὸν
ὄμιλον ἐμελλεν ὡς καὶ ἀναγκαῖα ἔπραττεν. καὶ ἐπὶ γε τῇ σιτοδείᾳ ⁴
δύο αὖθις ἐκ τῶν ὑπατευκότων ἐπιμελητὰς τοῦ σίτου σὺν ῥαβδού-
χοις ἀπέδειξεν. προσδεόμενος δὲ δὴ χρημάτων ἐς τε τοὺς πολέμους
καὶ ἐς τὴν τῶν νυκτοφυλάκων τροφήν, τό τε τέλος τὸ τῆς πεντη-
κοστῆς ἐπὶ τῇ τῶν ἀνδραπόδων πράσει ἐσήγαγε, καὶ τὸ ἀργύριον
τὸ τοῖς στρατηγοῖς τοῖς τὰς ὀπλομαχίας ποιοῦσιν ἐκ τοῦ δημοσίου
διδόμενον ἐκέλευσε μηκέτ' ἀναλίσκεσθαι.

τὸν δὲ δὴ Γερμανικόν, ἀλλ' οὐ τὸν Ἀγρίππαν ἐπὶ τὸν πόλεμον ³²
ἐξέπεμψεν, ὅτι δουλοπρεπὴς τε ἐκεῖνος ἦν καὶ τὰ πλεῖστα ἠλιένετο,
ὅθεν περ καὶ Ποσειδῶνα ἑαυτὸν ἐπωνόμαζε, τῇ τε ὁργῇ προπετεῖ
ἐχρῆτο, καὶ τὴν Ἰουλίαν ὡς μητρὶν διέβαλλεν, αὐτῷ τε τῷ Αὐ- ²
γούστῳ πολλάκις ὑπὲρ τῶν πατρῶων ἐπεκάλει. καὶ οὐ γὰρ ἐσωφρο-
νίζετο, ἀπεκηρύχθη, καὶ ἡ τε οὐσία αὐτοῦ τῷ στρατιωτικῷ ταμείῳ
ἐδόθη, καὶ αὐτὸς ἐς Ἰλανασίαν τὴν πρὸς Κέρνῳ νῆσον ἐνεβλήθη.

ταῦτα μὲν ἐν τῇ πόλει ἐγένετο· τοῦ δὲ δὴ Γερμανικοῦ ἐς τὴν ³
Παννονίαν ἐλθόντος καὶ στρατευμάτων πολλαχόθεν ἐκείσε συνιόν-
των, τηρήσαντες οἱ Βάτωνες τὸν Σεῆρον ἐκ τῆς Μυσίας προσιόντα
ἐπέπεσον αὐτῷ ἀπροσδόκητοι, στρατοπεδεομένῳ πρὸς τοῖς Ὀλκαίοις
ἔλεσι, καὶ τοὺς μὲν ἔσω τοῦ ταφρεύματος ἐφόβησαν καὶ κατήραξαν
ἐς αὐτό, δεξαμένων δὲ σφας τῶν ἔνδον ἠττήθησαν. καὶ μετὰ τοῦθ' ⁴
οἱ Ῥωμαῖοι νεμηθέντες, ὅπως πολλαχῇ ἅμα τῆς χώρας κατατρέχω-
σι, οἱ μὲν ἄλλοι οὐδὲν ἄξιον λόγου τότε γε ἔδρασαν, ὁ δὲ δὴ Γερ-
μανικὸς Μαζαῖους Δελματικὸν ἔθνος μάχῃ νικήσας ἐκάκωσεν.

ἐν μὲν δὴ τῷ ἔτει ἐκείνῳ ταῦτα ἐπράχθη, Μάρκου δὲ δὴ Φου- ³³
ρίου μετὰ Σέξτου Νωρίου ὑπατεύσαντος ἐπεθύμησαν μὲν καὶ οἱ ⁸
Δελμάται καὶ οἱ Παννονιοὶ συμβῆναι διὰ τὸ τὸ μὲν πρῶτον λιμῷ,
εἶτα καὶ νόσῳ ἀπ' αὐτοῦ, πῶαις τέ τισιν ἀλλοκότοις καὶ ῥίξαις
χρώμενοι, πονηθῆναι, οὐκ ἐπεκηρυκέσαντο δὲ κωλυσάντων τῶν
μηδεμίαν παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἐλπίδα σωτηρίας ἔχοντων, ἀλλὰ καὶ
ὡς ἀντεῖχον. καὶ Σκενόβαρδός τε τις προσποιησάμενος μεταστῆ- ²
σεσθαι, καὶ πέμψας κατ' αὐτὸ τοῦτο πρὸς Μάνιον Ἐννιον φροῦ-
ραρχον Σισκίας ὡς ἔτοιμος μὲν ὦν αὐτομολῆσαι, δεδιώς δὲ μὴ
προπάθῃ ... τοῦ δὲ δὴ Βάτωνος, ὃς πολλὰ τοὺς Ῥωμαίους, ἀπο- ³
στήσας τοὺς Δελμάτας, ἐκάκωσε, καθ' ὁμολογίαν ποτὲ τῷ Τιβερίῳ
προσκεχωρηκός, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ βήματος αὐτῷ καθημένῳ
προσενεχθέντος, ὁ μὲν Τιβέριος ἠρώτησεν αὐτόν "τί ὑμῖν ἔδοξε καὶ

⁴ ἀποστῆναι καὶ τοσοῦτον ἡμῖν χρόνον ἀντιπολεμῆσαι;” ὁ δ’ ἔφη ὅτι ἡμεῖς τούτων αἴτιοι ἐστέ· ἐπὶ γὰρ τὰς ἀγέλας ὑμῶν φύλακας οὐ κύνας οὐδὲ νομέας ἀλλὰ λύκους πέμπετε. ἡ μὲν οὖν Δελματία, τοῦτο μὲν πολέμῳ τοῦτο δὲ καὶ ὁμολογία, πάλιν προσεχώρησε τοῖς Ῥωμαίοις.

- ³⁴ ... μέντοι καὶ ἐν τοῖς πρώτοις ἀλλ’ ἐν τοῖς ὑστάτοις ἀπεφαίνετο, ὅπως ἰδιοβουλεῖν ἅπασιν ἐξέηλ καὶ μηδεὶς αὐτῶν τῆς ἑαυτοῦ γνώμης, ὥς καὶ ἀνάγκην τινὰ συμφορῆσαι οἱ ἔχων, ἐξίσταται, καὶ τοῖς ἄρχουσι πολλάκις συνεδίαζεν· καὶ ὁσάκις γε οἱ παρεδρεύοντές σφισιν ἐδιχογνωμόνου, καὶ ἡ ἐκείνου ψήφος ἀπὸ τῆς ἴσης ταῖς τῶν ἄλλων ἡριθμεῖτο. τότε δὲ τῇ μὲν γερονσίᾳ καὶ ἄνεν ἑαυτοῦ τὰ πολλὰ δικάζειν ἐπέτρεπεν, ἐς δὲ τὸν δῆμον οὐκέτι παρήει, ἀλλὰ τῷ μὲν προτέρῳ ἔτει πάντας τοὺς ἄρξοντας αὐτός, ἐπειδὴ περ ἐστασιάζετο, ἀπέδειξε, τούτῳ δὲ καὶ τοῖς ἔπειτα γράμματά τινα ἐκτιθεῖς
- ³ συνίστη τῷ τε πλήθει καὶ τῷ δήμῳ ὅσους ἐσπουδάξεν. πρὸς μέντοι τὰς τῶν πολέμων διαχειρίσεις οὕτως ἔρρωτο ὥσθ’, ἵν’ ἐγγύθεν καὶ ἐπὶ τοῖς Δελματίαις καὶ ἐπὶ τοῖς Παννονίοις πᾶν ὁ τι χορὴ συμβουλευέειν ἔχη, πρὸς Ἀρήμιον ἐξώρμησεν. καὶ ἐπὶ τε τῇ ἐξόδῳ αὐτοῦ εὐχαὶ ἐγένοντο, καὶ ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ αἱ θυσίαι ὥσπερ ἐκ πολέμιας τινὸς ἀναχομισθέντος ἐτελέσθησαν.
- ⁴ ταῦτα μὲν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπράχθη, ἐν δὲ τούτῳ ὁ Βάτων ὁ Βρεῦκος, ὁ τὸν τε Πίνην προδοὺς καὶ μισθὸν τούτου τὴν ἀρχὴν τῶν Βρεῦκων λαβὼν, ἐάλω τε ὑπὸ τοῦ ἐτέρου Βάτωνος καὶ διεφθάρη·
- ⁵ ἐπειδὴ γὰρ ὑποπτεύσας τι ἐς τὸ ὑπάρχοον ὁμήρους καθ’ ἕκαστον τῶν φρουρίων περιῶν ἦται, μαθὼν τοῦτ’ ἐκεῖνος ἐνῆδρευσέ που αὐτόν, καὶ μάχῃ κρατήσας κατέκλεισεν ἐς τεῖχος, καὶ μετὰ τοῦτ’ ἐκδοθέντα ὑπὸ τῶν ἔνδον λαβῶν παρήγαγέ τε ἐς τὸ στράτευμα, καὶ καταψη-
- ⁶ φισθέντα ἀποθανεῖν ἐν χερσὶν ἐποίησεν. γενομένου δὲ τούτου σχυροὶ τῶν Παννονίων ἐπανεστῆσαν, καὶ αὐτοῖς ὁ Σιλβανὸς ἐπιστρατεύσας τοὺς τε Βρεῦκους ἐνίκησε καὶ τῶν ἄλλων τινὰς ἀμαχί προσεποίησατο. ἰδὼν οὖν ταῦτα ὁ Βάτων τῆς μὲν Παννονίας οὐδεμίαν ἔτ’ ἐλπίδα ἔσχε, τὰς δὲ ἐς τὴν Δελματίαν ἐξ αὐτῆς ἐσόδους φρουραῖς
- ⁷ διαλαβὼν ἐκείνην ἐπύρθευ. καὶ οὕτω καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Παννονίων, ἄλλως τε καὶ τῆς χώρας σφῶν ὑπὸ τοῦ Σιλβανοῦ κακουμένης, ὁμολόγησαν, πλὴν καθ’ ὅσον ληστικά τινα οἶα ἐκ ταραχῆς τοσαύτης ἐπὶ πλεῖον κακουργοῦντα διεγένετο, ὅπερ που καὶ αἰεὶ ὥς εἰπεῖν παρὰ τε τοῖς ἄλλοις καὶ παρ’ ἐκείνοις μάλιστα συμβαίνει.

³⁴ 1 1 ...] ... πρότερον μὲν ὁ Αὔγουστος ἐς τε τὸ συνέδριον συνεχῶς ἐφορία, οὐδ’? ceterum inter hoc μέντοι et illud c. 33 3 1 προπέδη codici Ven. desunt chartae 4. 3 ἐξίσταται, καὶ] ἐξίσταται* 7 3 ληστικά